

JEAN-CHRISTOPHE
GRANGÉ

ČERNÁ
LINIE

THRILLER

Černá linie

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.xyz.cz
www.albatrosmedia.cz

x·y·z

NAKLADATELSTVÍ

Jean-Christophe Grangé

Černá linie – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

x.y.z

Jean-Christophe Grangé
ČERNÁ LINIE

JEAN-CHRISTOPHE
G R A N G É

ČERNÁ LINIE

© Éditions Albin Michel – Paris 2004

Translation © Jiří Žák, 2018

Cover photos © LifestyleStudio, Ensuper / Shutterstock.com

© NAKLADATELSTVÍ XYZ, 2018

ISBN tištěné verze 978-80-7597-189-0

ISBN e-knihy 978-80-7597-262-0 (1. zveřejnění, 2018)

Priscille

KONTAKT

BAMBUSY.

Dovedly ho až sem, mezi šumící stěny z rostlin a po cestičkách v džungli. Stromy mu jako pokaždé napověděly směr a co má dělat. Vždycky to tak bylo. V Kambodži. V Thajsku. A teď i tady, v Malajsii. Listy se mu lehce otíraly o tvář, volaly ho a dávaly mu znamení...

Jenomže teď se stromy obrátily proti němu.

Teď ho chytily do pasti. Nevěděl, jak k tomu došlo, ale bambusy se najednou sevřely, vztyčily a proměnily se v hermeticky uzavřenou celu.

Snažil se prostrčit prsty kolem dveří. Nešlo to. Škrábal podlahu a pokoušel se uvolnit prkna. Zvedl oči, ale na stropě viděl jen propletené palmové listy. Jak dlouho se nenadechl? Minutu? Dvě?

Prostor naplňovalo dusivé horko. Pot mu stékal do obličeje. Soustředil se na stěnu. Rákosová stébla zaplňovala každou skulinu. Kdyby se mu podařilo jedno z nich uvolnit, možná by se

dovnitř dostal vzduch. Pokusil se manévrovat dvěma prsty. Nic. Po několika vteřinách, když začal škrábat zed', si ulámal nehty. Vztekle udeřil do stěny a padl na kolena. Chcípne tady. On, mistr v zadržování dechu, umře v téhle chatrči na nedostatek kyslíku.

V tu chvíli si vzpomněl na skutečnou hrozbu. Vrhł pohled dozadu přes rameno. Tmavé šmouhy se táhly až k němu, pomalu a ztěžka, jako roztavený asfalt. Krev. Brzy bude u něj, zaplaví ho, udusí...

Zasténal a zády se přitiskl ke stěně. Čím víc se pohyboval, tím víc se potřeboval nadechnout. Touha po vzduchu mu mučila plíce a stoupala do krku jako jedovatá koule.

Schoulil se do klubíčka a potom se znovu otočil. Krev už od něj byla vzdálená jen pár centimetrů. Zařval, záda přirazil ke stěně, nohama se opřel o zem a snažil se uhnout.

Stěna za jeho zády povolila. Do uzavřeného prostoru vytrysklo bílé světlo a pronikl tam prach a kousíčky slámy. Nějaké ruce ho zvedly ze země. Zaslechl výkřiky a rozkazy v malajštině. Dole zahlédl palmy, pláž a indigové moře. Zhluboka se nadechl. Vzduch byl cítit rybinou. V hlavě mu vybuchla dvě jména: Papan a Čínské moře...

Ruce ho odnášely, zatímco do dveří chýše se nakláněli lidé. Pěstí do něj bušily a harpuny zraňovaly. Snášel to naprosto lhostejně. V hlavě měl jen jedinou myšlenku: Ted', když je na svobodě, ho chce vidět.

Zdroj té krve.

Obyvatelku stínů.

Vrhł pohled k vyvráceným dveřím. Vzadu byla ke sloupu připoutaná nějaká žena. Na těle měla desítky ran, na stehnech,

na rukou, na prsou i na obličeji. Někdo ji nechal vykrvácet. Pořezal ji, aby její krev pomaličku vytekla na zem.

V tu chvíli pochopil pravdu. Tato oplzlost byla jeho dílo. Skrz křik a rány, které mu pršely na obličej, si musel připustit hrůznou skutečnost.

Je vrah.

Strůjce tohoto krveprolití.

Odvrátil oči. Dav rybářů ho vztekle vlekl k pláži.

Přes slzy spatřil lano, visící na větvi.

2.

(Od našeho zvláštního zpravodaje)
SÉRIOVÝ VRAH V TROPICKÉM RÁJI

7. února 2003. Jedenáct hodin ráno místního času. V Papanu, malé vesničce, situované v sultanátu Johore, na jihovýchodním pobřeží Malajsie, je den jako každý jiný. Na silnici, vedoucí podél pláže s šedým pískem, se potkávají turisté, obchodníci i rybáři. Náhle se ozvou výkřiky. Pod palmami začínají pobíhat rybáři. Někteří z nich jsou ozbrojení, mají hole, harpuny, nože...

Vydávají se po stezce na konci pláže, která stoupá po úbočí kopce do lesa. V jejich očích plane nenávist, odráží se v nich násilí a touha zabít. Brzy dorazí k dalšímu pahorku, na němž džungle tradičně přenechává místo bambusovému lesu. V tu chvíli se všichni uklidní a dál pokračují potichu. Právě našli, co hledali. Zamaskovanou střechu chatrče. Blíží se. Dveře jsou zavřené. Bez váhání do nich zabodnou harpuny a vytrhnou je ze stěny.

To, co tam najdou, se podobá peklu. Muž, *mat salleh* (běloch), do půl pasu nahý, se v transu choulí na prahu. Vzadu je ke sloupu přivázaná žena. Její tělo je jedna velká otevřená rána. U nohou jí leží zbraň, kterou byl zločin spáchán. Potápěčský nůž značky Mosensen. Rány má dívka na rukou, nohou, obličeji, krku, bocích – a na genitáliích. „Patologické násilí“ – oznámí odborníci během tiskové konference, konající se 9. února.

V Malajsii se takovému vražednému šílenství, které má v sobě jakousi magickou esenci, říká *amok*. Postihuje lidi ve zdejších regionech.

Reverdi je po noci strávené v Mersingu dopraven do psychiatrického ústavu v Ipohu, což je nejznámější specializovaný ústav v zemi. Od zatčení nepromluvil ani slovo. Zdá se, že je v šoku. Podle lékařů nebude tato posttraumatická otupělost trvat dlouho. Přizná se, až nabude vědomí? Nebo se bude naopak snažit očistit?

Slíbili jsme redakci *Limieru*, že do tohoto případu vneseme světlo. Hned následující den po zatčení se náš štáb vydal do Kuala Lumpur po stopách Jacquese Reverdiho. Chceme znát trasu, kterou projel, a ověřit si, že na ní nezmizeli další lidé...

Ve chvíli, kdy píšeme tyto řádky, disponujeme exkluzivními informacemi, které nám dávají velkou naději, že další objevy na sebe nenechají dlouho čekat. V našem příštím čísle se dozvíte o zlověstném „Pánu přílivu“ mnohem víc.

Marc Dupeyrat
zvláštní dopisovatel listu *Le Limier*
v Kuala Lumpur

3.

MARC DUPEYRAT se usmál, když si po sobě znovu přečetl poslední řádky svého článku.

Štáb, o němž mluvil, byl jen on sám a jeho cesta nepřekročila 9. pařížský obvod. Co se týkalo těch „exkluzivních informací“, omezovaly se na pár kontaktů v Kuala Lumpur a na malajské deníky. Opravdu nic, kvůli čemu by se měl přetrhnout. Otevřel schránku s elektronickou poštou, napsal pár řádků šéfredaktoru Verghensovi a do mailu vložil přílohu s článkem. Připojil notebook k první wi-fi, kterou našel, a e-mail odeslal.

Mlčky hleděl na ikonu, která oznamovala, že e-mail odešel, a pak se zamyslel. Tyhle nepatrné úpravy pravdy patřily k rutině. *Le Limier* nikdy neměl žádné skrupule, ale Verghens vyžadoval víc. Jeho časopis, specializovaný na kriminální případy, měl mít vždycky náskok před ostatními novinami. Marc však představoval spíš zpožděné letadlo.

Protáhl se a rozhlédl po zlatavém přítmí, které ho obklopovalo, po kožených křeslech a vycíděných měděných ozdobách.

Už před dlouhými lety si za generální štáb zvolil tenhle luxusní hotelový bar, nacházející se jen pár kroků od náměstí Saint-Georges. Nevybral si ho jen proto, že to sem měl ze svého ateliéru blízko, ale zbožňoval tuhle atmosféru anglického pubu, v níž se mísila vůně kávy a doutníků a kde filmové a televizní hvězdy diskrétně poskytovaly interview.

Nedokázal psát sám. Už když studoval na fakultě, a dokonce ještě předtím na střední škole, psal dizertační práce v přeplněných kavárnách, uprostřed neuvěřitelného randálu a v páře kávovarů. Přítomnost lidí mu umožňovala zvládat trému, kterou vždycky při psaní cítil. A navíc se bál samoty. Prázdného domu, do něhož se mohl kdykoliv vloudit nějaký zločinec a zabít ho. Náhle ho zastudilo a celým tělem projel záchvěv chladu. Ačkoliv mu bylo čtyřiačtyřicet, dětské strachy ho nepřestávaly pronásledovat.

„Dáte si ještě něco?“

Oslovil ho číšník v bílé vestě a vyčítavě hleděl na hromadu papírů, rozložených na dvou stolcích.

„Tohle je bar, pane. Nikoliv knihovna.“

Marc prohrabal kapsy a vytáhl pár drobných.

Číšník ironicky dodal:

„Možná kávu? A skleničku vody?“

„Skleničku vody. Výborně!“

Číšník odešel. Marc se zahleděl na eura, která držel v dlani. Ve slabém světle se mince matně leskly a charakterizovaly jeho finanční situaci. V duchu spočítal osobní rezervy, ale nenašel nic. Ani v bance, ani jinde. Jak se to mohlo stát? Vždyť před deseti lety patřil k nejlépe placeným reportérům v zemi?

Položil minci na stůl, cvrnkl do ní a roztočil ji. Spirála mu připomínala magickou lampu, v níž se promítal film jeho vlastního života. Jak by ho nazval? Chvilku přemýšlel a potom se rozhodl pro „Portrét posedlosti“.

Posedlosti zločinem.

Přesto to všechno začalo docela nevinně. Klavírem. Během dospívání. Marc v sobě nosil přesvědčení, že jeho život bude přesný jako partitura. Hudební třída na lyceu. Pařížská konzervatoř. Recitály a nahrávání desek. Jako klavírista chtěl být naprosto pragmatický. Odmítal patos a veškeré romantické odchylky. Když hrál *Goldbergovy variace* Johanna Sebastiana Bacha, nikdy nepoužíval pedál a zdůrazňoval matematický charakter kontrapunktů. Když interpretoval Chopina, snažil se nepřehánět rubato levou rukou, které skladbu houpalo jako starou potápějící se loďku. A když se pustil do Rachmaninova, rád odděloval od trojdobých úderů levou rukou melodii ve dvojdobém rytmu, kterou hrál tvrdě a zpříma.

Jeho tehdejší sebejistota závisela na prstech. Do budoucna nepředpokládal žádnou falešnou notu. A přesto se dostavila. Se zdrcující surovostí na podzim roku 1975. Smrt Amika, nejlepšího přítele, s nímž studoval na lyceu, uvrhla jeho život do chaosu. Marc ostatně tuhle událost v duchu naprosto popíral. Upadl do kómatu a probral se až o šest dní později. Když se probudil, na nic si nevzpomínal. Ani na objevení těla, dokonce ani na pár hodin, předcházejících této události.

Velmi rychle si uvědomil, že ho neštěstí nejen hluboce zasáhlo, ale že mělo ještě jeden vedlejší a perverzní efekt. Napro-

sto změnilo jeho vnímání hudby. Vůči klavíru najednou cítil jakousi zhoubnou nevolnost, nechut', která mu bránila nejen hrát, ale vůbec hudbu vnímat. A tato propast se čím dál víc rozvířala. Utopily se v ní všechny naděje. Konzervatoř, zkoušky, recitály... Neřekl nic ani rodičům, ani psychiatrovi, jenž ho sledoval od chvíle, kdy upadl do bezvědomí. Jen s obtížemi složil hudební maturitu. Ale stroj se rozbil. Nemohl doufat, že by se dokázal odlišit od ostatních interpretů a že by mohl přinést něco nového do historie hudební interpretace. A tak se přihlásil ke studiu literatury na Sorbonně.

Málem se s tím vyrovnal, když mu zemřeli oba rodiče. Najednou. Na stejný druh rakoviny. Marc, v němž ještě doznívala jeho osobní traumata, sledoval tuto tragédii zpovzdálí. Ve skutečnosti si s oběma lékárníky z Nanterre nikdy nebyl moc blízký. Rodiče vůbec nerozuměli jeho ambicím. Vždycky mu připomínali kancelářskou sponku, nasazenou na stejný svazek papírů. Za sny zklamaného klavíristy nenesli žádnou odpovědnost. Jinak měl Marc ještě sestru, vytesanou ze stejného modelu maloměšťáka, která si pospíšila převzít rodinnou lékárnu. Změna turnusu, změna toku peněz.

Marc dokončil studia doktorskou prací na téma „Apuleiových Metamorfóz“ a pak začal hledat práci. Pečlivě sepsal životopis. Připadal si přitom jako trosečník, který posílá po moři lahve, z nichž oškrabal nálepku, aby byl vevnitř vidět vzkaz. Kdo v současném profesionálním světě hledá specialistu na neoplatonskou poezii? Posílal nabídky do všech organizací, v nichž bylo pracovním nástrojem pero. Do novin, reklamních agentur, nakladatelství... V podstatě mu to ale bylo fuk, rána se

mu stejně ještě nezahojila. Tím, že opustil klavír.

A stal se zázrak. Jedny místní noviny mu odpověděly kladně. Byl to obyčejný deník se sídlem v Nîmes, ale důležité bylo, že měl dostávat peníze za psaní! Do nové profese se vrhl s nadšením. Odjel na francouzský jih a zjistil, že všechna pitoreskní kliše, kolující o tomto regionu, jsou pravdivá. Slunce, zlatavé pláňe a pastely levandule nebo rozmarýnu. Každý pocit vnímal jako pytlík se sušenými bylinkami, které si dáváme mezi ložní prádlo. Vkradla se do něj vůně. Tlumená sladká a intimní, vsunutá do záhybů jeho bytosti.

Ubíhaly roky. Postupoval vzhůru a na živobytí si vydělával čím dál líp. Prodal sestře svou část rodinné lékárny a koupil si dům nedaleko Sommières. Vytvořil si okruh přátel, okruh sousedů, okruh „snoubenek“. Ve třiceti si už v departementu Gard natolik zvykl, že měl pocit, že se tam narodil. Amikovo drama mu už připadalo strašně vzdálené a psaní se stalo jediným smyslem jeho života. Samozřejmě že začal snít o tom, že napíše román. Každé ráno se probouzel dřív, aby napsal „mistrovské dílo“. Ale hlavně skoro zmizel jeho neklid. Dál sice navštěvoval psychiatra v Nîmes, ale noční můry začaly pomaličku ustupovat. Rudá barva, která mu občas zaplavovala hlavu, bledla a rozpadla se v prach, jakmile se probudil.

Jenomže podvědomě mu život začal otravovat jiný jed. Rutina. Dostředivé kruhy jeho života ho začaly svírat tak, že ho málem udusily. Každý den se mu dýchalo hůř a hůř. Už nevsátával tak brzy, jen tak akorát, aby stihl ranní poradu. Večer si pouštěl televizi pod záminkou, že přece celý den „makal jako blbec“. Jeho sice miniaturní, ale přesto konkrétní profesní

zájmy začaly vítězit nad spisovatelskými sny. Už nejedl, ale žral a začal si libovat v nicnedělání. Dokonce zase začal hrát na klavír, ale jen naprosto amatérsky.

A pak ji potkal.

Nejdřív ji neviděl. Jako když v psychologických testech máte hrát s naprosto nemožnými kartami – červeným pikovým esem a černou károvou desítkou – a vůbec si jich nevšimnete, protože jsou zamíchané do ostatních karet.

Ona prostě byla takovou nemožnou kartou.

Seznámil se s ní v přírodním luberonském parku Saignon, v němž probíhalo otevření jednoho archeologického naleziště. Našli tam vápencovou desku s fosilními otisky prehistorických zvířat. Ten den ho Sophie oslovila. Pracovala jako tisková mluvčí nadace financující naleziště. Vůbec si jí nevšiml. Červená dáma. Královna s černým srdcem. Musela naléhat a zvat ho na další naleziště, financované stejnou nadací, aby konečně pocho-pil.

Sophie v každém ohledu odpovídala jeho ženskému ideálu.

Kresbě, jež byla odjakživa otištěna v jeho mysli. Utajenému snu, který se nikdy neodvažoval upřesnit ze strachu, aby v kontaktu s jeho myšlenkami nezmizel. Ani dnes by ji nedokázal popsat. Vysoká, hnědovlasá, naprosto konkrétní a zároveň mlhavá. Vzpomínal si jen na její neuvěřitelnou harmonii. Dokonalý půvab. Vždycky si myslel, a teď měl i důkaz, že je úplně jedno, jaké má vlasy, barvu pleti nebo mateřské znamínko. Jediné, co bylo ve skutečnosti důležité, byla harmonie. Čistota linií, přesnost kresby. Jako zázrak melodie, kterou lze zahrát na jakýkoliv nástroj a nevyprchá z ní cit.

Nedokázal by říct, jestli miloval jejího ducha, nebo osobnost, protože absolutně všechno – její poznámky, rozhodování, chování – procházelo skrz nepopsatelný půvab. Neposlouchal ji, létal. Nemiloval ji, ale uctíval jako kult. Měl jediné přání. Žít vedle ní a provázet tuto krásu až do smrti, jako když se člověk vydá na svatou pouť. Toužil vidět, jak se jí dělají vrásky, jak se zmocňují její krásy a proniknou jejím tajemstvím. Doufal, že se prostě včlení do jejího příběhu, jako kněz prolínající vírou skrz modlitby, aniž by pochopil Boží záměry.

V práci našel novou energii. Už dva roky pracoval pro velkou pařížskou fotografickou agenturu. Když se v regionu objevilo něco, co by mohlo mít celostátní význam, okamžitě uvědomil centrálu, z níž mu poslali fotografa. Díky tomu se potkával s nejlepšími reportéry. S lidmi, kteří neustále cestovali a žili na jiné úrovni. Nabídl jim spolupráci – slavný tandem novinář–fotograf, který se uplatňoval po celém světě.

Důvěřovali mu. Začal cestovat a psát o nejrůznějších tématech. O vzdálených etnikách, bláznivých miliardářích, o válkách gangů, o všem. S podmínkou, že o tom ještě nikdy nepsal, že jde o něco výjimečného a že to bude adrenalinová záležitost, při níž bude čtenářům tuhnout krev v žilách. Jeho příjmy rostly. Prodal dům v Sommières a vrátil se do Paříže. Sophie šla samozřejmě s ním – ostatně všechno to dělal pro ni. Cestoval paradoxně proto, aby se s ní sblížil, aby do jejich všedního života přinášel něco žhnoucího, aby ze sebe vydával to nejlepší. Tváří v tvář takové kráse nemohl být ničím jiným než hrdinou. Byla to otázka rovnováhy.

Koncem roku 1992 se pustil do důležité reportáže o sicilské

mafii. Cesta ho přivedla do několika měst, Palerma, Messiny, Agrigente. Přesvědčil Sophii, aby za ním na závěr jeho cesty přijela do Catanie, ležící na úpatí Etny.

A tam, v tom vulkanickém městě, se zopakovalo drama.

Sophie odešla 14. listopadu 1992. Nikdy to datum nezapomněl. Bohyně Pýthie se rozplynula ve stejné barvě jako Amico. Aspoň to předpokládal, protože si na to neuchoval žádnou vzpomínku. Když našel její tělo, ztratil vědomí a upadl do dlouhého bezesného spánku. Všechno se opakovalo přesně jako poprvé. Objevení těla. Šok. Kóma.

Probudil se v pařížské nemocnici. Tam mu opatrně vysvětlili, co se stalo. Už uplynuly dva měsíce. Sophii pohřbili do rodinného hrobu nedaleko Avignonu. Marc přestal mluvit. Kolem něj se to začalo hemžit starými duchy. Objevila se jeho sestra, odborník na amnézii, psychiatr, který ho léčil poprvé. Poslouchal je, jedl a spal. Ale nic necítil. V ústech měl chuť cementu jako po dlouhém pobytu u zubaře. Ta chuť ho zaplavovala, šířila se všude a paralyzovala ho. Stala se jakýmsi minerálním blokem. Byl neschopný jediné myšlenky, jediné reakce.

Musel počkat dva týdny, než dokázal vstát. Zahleděl se na sebe do zrcadla v nemocničním pokoji a jen konstatoval, že zhubnul. Jeho pleť měla barvu sádry a z úst mu stále vycházel smrtelný pach.

O měsíc později se mu začaly rovnat myšlenky. Pochopil, že ztratil všechno. Nejen Sophii, ale taky poslední vzpomínku na Sophii. Byla to černá díra, kterou byl úplně posedlý, když bloudil v pyžamu po nemocničních chodbách. Tuto časovou ránu, tuto vymazanou stránku, která mu navěky chyběla, nemohla nahra-

dit žádná transplantace.

Pak začal vnímat rozsah vlastní proměny. Po Amikově smrti ztratil chuť hrát na klavír. Tentokrát ztratil chuť na život, budoucnost a všechny aktivity. Nechal se hospitalizovat na specializované klinice, kterou si zaplatil z peněz za prodaný dům v Sommières. Ubíhaly měsíce. Každý den na sebe hleděl Marc do zrcadla a uvědomoval si, jak hubne. Pleť měla barvu hostie a lícni kosti vyčnívaly. Odhmotňoval se a vůči světu, který na něj čekal venku, už nevážil nic.

Nicméně však našel novou cestu. Cynismus.

Kdyby přemýšlel o Sophiině smrti, musel by znovu procházet tím nejhorším. Vrátil se k práci, ale bez skrupulí a iluzí. Pracoval jen kvůli penězům. A dokonce kvůli hodně penězům. Znal spoustu médií, aby věděl, že pouze jediná cesta je rentabilní. Bulvár a indiskrétnost. To ráno se na sebe usmál do zrcadla zpod kníru, který si nechal narůst, aby zakryl svou asketickou tvář.

Protože už neměl žádnou naději, musela mu začít vynášet beznaděj.

Stal se z něj paparazzi. Jako novinář nemohl klesnout hlouběji ve všech smyslech toho slova. Paparazzi, to je úplná spodina. Žádné hodnoty, žádné principy. Dovoleno všechno, jen když to něco vynesete. A zároveň to je práce přinášející napětí a adrenalin. Člověk musí pátrat, číhat na sebemenší příležitost, převlékat se a lhát. A to nepočítáme skutečná rizika. V tomto řemesle nelze spočítat „rozbité držky“ a materiální destrukce. Tohle všechno Marc potřeboval. Nebyl fotograf, ale byl vynikající reportér.

Lovec skandálů.

Během několika let se stal v této profesi jedním z nejlepších. To znamená nejhorších. Čmuchal, lhář a pletichář. Překlopil se do jakéhosi mezivěta, do bažiny, z níž těžil zlato. Stýkal se s nejvýše postavenými prostitutkami, zkorumpovanými policisty a práškači z polosvěta. Naučil se podplácet domovníky, taxikáře a lékaře. Ovládl umění, jak se přehrabovat ve špíně, ale taky jak se dostat na VIP večírky.

Brzy mu začali říkat „Šťára“. Jeho specialita? Krást intimní fotografie rodin, které se z toho nebo z onoho důvodu ocitly ve světle reflektorů. Rodiče zaskočené mediálním úspěchem svých dětí? Byl tam, nablízku, usměvavý a laskavý, ale potají kradl fotografie, stojící na krbové římse. Rodiče zavražděné dívky se zhroutili? Soucítit s nimi, ale využíval jejich zoufalství, aby mohl prohledávat krabice od bot, v nichž se skrýval fotografický rodinný archiv.

Když narazil na skutečně velkého „sólokapra“, kontaktoval nejlepší fotografy, kteří často pracovali v jiných časopisech. Potřeboval nebezpečnou skryš na skále v Monaku? Spojil se s horolezcem, jenž byl schopný proniknout do knížectví nikoliv přes celnici, ale přes skálu. Potřeboval fotografii poprsí Ophélie Winterové? Najal nejpohotovějšího fotografa – jednoho z virtuózů olympijských her, schopného naprosto čistě zachytit start závodu na sto metrů. Potřeboval noční záběr z výšky osm set metrů? Promluvil si o tom s jedním fotografem specializovaným na zvířata, který si vyráběl geniální objektivy s infračerveným zářením.

V roce 1994 konečně našel stálého partnera, ve všech

směrech výkonného. Vincent Timpani, oplzlý a cholerický obr s dlouhými vlasy, který však byl schopen číhat celé noci a za jakýchkoliv okolností pořizovat naprosto ostré záběry. Gorila, schopná, pokud by to bylo zapotřebí, srazit hlavu bodyguardům a neváhající porušit jakékoliv zákony. Několikrát se spolu vloupali do bytů slavných hvězd. Bylo to riskantní, ale vynášelo to.

Oblečení v bombrech, v zelených bundách anglických letců, s černým kulichem srolovaným do čela, organizovali operace hodné vojenských komand. Vedli bouřlivý život, ale na všechny schůzky s nimi chodilo vzrušení. Měli prostě kliku. V devadesátých letech spolu francouzské časopisy na poli bulváru vedly nelítostnou konkurenční válku. *Paris Match*, *Voici*, *Gala* a *Point de vue* spolu otevřeně bojovaly o nejlepší články.

A oni na tom vydělali majlant.

Jenomže Marc to nedělal pro prachy. Koupil si sice za hotové peníze ateliér v 9. obvodu, ale už se nestaral o zařízení. Hledal něco jiného: zapomnění. Jeho jediným vítězstvím bylo, že se mu díky divokému životu podařilo zahnat noční můry a obraz Sophie zastrčit někam do záhybů své mysli. Nezaváhal se ho, ale přece jen se mu podařilo zvítězit sám nad sebou. Pyšně na sebe natáhl kůži špinavce.

Přežil.

A ten, kdo přežije, může všechno.

1997. Marc s Vincentem ovlivňovali život na Komářím ostrově v Gstaadu, na zámku ve Sperone, na Korsice, v Palm Beach a na Floridě. Nikdo je nedokázal zastavit. Horečka bulváru kulminovala. Marc však cítil, že nebude trvat dlouho. Vítr

se pomalu otáčel, nejen pro ně, ale pro všechny. Časopisy se hroutily pod tíhou indiskrétních fotografií a také pod tíhou žalob, které se objevily hned následující den po uveřejnění skandálního článku. Celebrity se předháněly v žalobách a další média fungovala jako tribuni z lidu. A čtenářům se z takového voyeurismu začalo dělat špatně. Pomaličku se zavíraly dveře tolerance.

Marc počítal s postupným úpadkem, pomalým pádem. Vůbec však nepočítal s tím, že pád přijde během několika hodin. Že bude ostrý jako nůž gilotiny.

Jeho ostrí spadlo v noci na 30. srpna 1997.

Marc se nikdy nezajímal o Lady Di. V této oblasti existovala příliš velká konkurence. Raději pracoval jako solitér, na vyšinitějších a překvapivějších kauzách. Za normálních okolností by se tedy dozvěděl o její smrti jako ostatní lidé, následující ráno 31. srpna z rádia nebo televize.

Ale ne. V jednu hodinu ráno mu zavolal Vincent.

Markovi trvalo několik minut, než se dostal do obrazu. Diana a Dodi Al-Fayed, pronásledovaní skupinou paparazzi, prchali autem po nábřeží Seiny a měli nehodu v tunelu pod mostem Alma. Vincent byl jedním z fotografů, pronásledujících mercedes. Do telefonu mluvil rychle a bez ladu a skladu popisoval detaily. Těla slisovaná v plechu karoserie, zaseknutý klakson, rezonující tunelem, kolegové, kteří dál pořizovali fotografie, a jiní, kteří se pokoušeli pomoci pasažérům.

Marc pochopil, že tato nečekaná nehoda představuje umíráček pro jeho profesi – a taky pro jeho peníze. To bylo z

dlouhodobého hlediska. V tom krátkodobém si uvědomil, že obr má fotografie, protože se mu podařilo uprchnout, zatímco ostatní paparazzi zatkla policie. Na pár následujících hodin byl Vincent jediný na trhu, kdo disponoval fotografiemi. To znamenalo spoustu peněz.

V duchu si Marc položil otázku: Jsem člověk, nebo sup? Jako odpověď slyšel sám sebe, jak se naprosto chladně ptá:

„Ty fotky máš v digitální podobě?“

Dali si schůzku v redakci jednoho z největších pařížských časopisů. Vincent nejprve vyvolal náhledy – pracoval se stříbrným filmem. Marc přijel ve dvě hodiny třicet minut. Když spatřil muže ještě oblečené v bundách, jak stojí kolem prosvíceného stolu, pochopil, že situace se ještě zhoršila. Diana umírala v nemocnici La Pitié-Salpêtrière. Prodělala dvě srdeční zástavy. Lékaři ji právě operovali.

Marc přistoupil ke stolu, na němž svítily právě zpracované diapozitivy. Čekal záběry roztrhaných těl, karoserie ušpiněné od krve a odporné řezničiny. Uviděl princeznu průsvitnou a zářící tvář. Nadočnicové oblouky měla sice trochu opuchlé a na spánku se jí perlila kapička krve, ale její krása byla nedotčená. Navzdory všem těm pohmožděninám vypadala mladě a dojemně svěže. Se všemi váčky pod očima, modřinami, krví a ranami, nad nimiž se člověku svíralo srdce, vypadala skutečně jako anděl.

Nejhorší byla další fotografie – bezpochyby poslední, zachycující princeznu živou. V záběru pořízeném bleskem otáčela vyděšený obličej do zadního okénka auta, směrem k pronásledujícím fotografům. V jejím pohledu si Marc přečetl pravdu. Prin-

cezna neumřela kvůli chybě v řízení, dokonce ani kvůli těm fotografům, kteří ji ten večer sledovali. Zemřela kvůli dlouhým rokům pronásledování, během nichž ji štváli a sledovali, a nejen fotografové, ale celý svět. Umřela na lidskou zvědavost, na tu obskurní sílu, která na ni soustředila všechny pohledy a touhy. Štvaní, které začalo v úsvitu věků. S touhou vidět a vědět, která je zapsaná v lidských genech.

„Upozorňuji vás. Já ji neprodám.“

Marc znal fotografa, který právě promluvil. Měl v očích slzy. Pochopil, že je to autor fotografie „pohled dozadu“. Autorem dalších fotografií Diany mezi pomačkanými plechy byl Vincent. Marc ho vyhledal pohledem. Obr vypadal vyděšeně, přešlapoval z nohy na nohu a v ruce žmoulal čepici.

Marc si prohlédl další muže. Novináře, kteří měli službu, šéfa fotooddělení, kterého probudili uprostřed noci. Všichni byli bledí a ve světle ze stolu, jež je osvětlovalo zespoda, dokonce zsinálí. V ten okamžik, aniž si řekli jediné slovo, došlo mezi nimi k mlčenlivé dohodě: Nikdo tyto fotografie neprodá a nebude je publikovat.

Ve čtyři hodiny přišla zpráva, že je Diana mrtvá.

V tu chvíli horečka dosáhla vrcholu. Mobily nepřestávaly zvonit. Nabídky přicházely z redakcí celého světa. Přihazování rostlo. Marc koutkem oka pozoroval Vincenta a několik dalších fotografů, kteří mezitím přinesli další záběry. Váhavě odpovídali, a přitom si uvědomovali ten zlatý důl, jehož objem neustále rostl. Někdy se na sebe zahleděli do oken redakce a taky se sami sebe ptali: Jsme lidi, nebo supi? Marc odešel z redakce v šest hodin ráno, když se předtím dohodl s Vincentem,

že neprodají nic.

Kráčel k autu, když vtom mu zazvonil mobil. Poznal ten hlas. Byl to jeden z jeho kontaktů z policejního ředitelství na Quai des Orfèvres. „Diana. Čekáme na úmrtní list. Zajímá tě to?“ Marc si představil bílé tělo ležící na pitevním stole. Tělo, které on sám před několika lety zneuctil, když nechal pořídit fotografie, na nichž byla vidět princeznina stehna s počínající celulitidou. Noviny tu fotografii uveřejnily zvětšenou, s červeným kolečkem a poznámkou „zajímavé“. Marc za tuto reportáž shrábnul osmdesát tisíc franků. V takovém světě žil. Bez odpovědi zavěsil.

O hodinu později mu policista zavolał znovu: „Právě nám faxem přišel pitevní protokol. Máme i výsledky krevních testů. Možná byla těhotná. Pořád tě to nezajímá?“ Marc pro formu ještě chvíli váhal, a pak, poháněn obskurní touhou dohnat to až do konce, řekl: „Počkám na tebe za třicet minut v Soleil d'Or. Přinesu papír.“ Le Soleil d'Or byla kavárna ležící nejbliž číslu 36 na Quai des Orfèvres. Co se týče toho „papíru“, jednalo se o standardní kopii, kterou musel svému informátorovi vždycky přinést. Papíry používané policií měly charakteristické značky a v případech žaloby představovaly materiální důkaz pravosti.

O hodinu později už v ruce držel kopii dokumentu. O dvě hodiny později ji nabídl jedné z největších pařížských redakcí. Jasný sólokapr. Jenomže vedení časopisu s úmrtním listem váhalo. Nic negarantovalo jeho pravost, a navíc už by to zašlo daleko, příliš daleko. Veřejnost se už venku chystala paparazzi, a hlavně média lynčovat za to, že Dianu zavraždili. Časopis si sice vůbec nebyl jistý, že něco takového otiskne, ale zaplatil opci a připravil stránku – článek na místě napsal sám Marc. Jenomže

pak došlo k nečekané události. Stenografky odmítly článek přepsat. Příliš, bylo to příliš. Tahle vzpoura všechno zvrátila a redakce to vzdala. Rozhodla se pro polovičaté řešení. V článku sice nechala zmínku o možném těhotenství, ale nepřipadalo v úvahu uveřejnit pitevní zprávu.

Marc vztekle popadl doličný předmět, šel s ním na záchod a v jedné kabině ho spálil. Přesně v ten okamžik mu v hrdle explodoval hnus. Už neměl žádné pochybnosti, je ten nejodpornější prasák. Pozoroval plameny, které se mu kroutily mezi prsty, a rozhodl se, že s touhle profesí skončí. Pět let udržoval smlouvu s ďáblem a teď ji symbolicky spálil.

Vydal se na cesty. Takřka proti své vůli se vrátil na Sicílii, a aniž to plánoval, po dvou dnech se zase ocitl v Catanii. Byla to jakási svatá pouť, jenomže si na nic nevzpomínal. V ulicích s černou lávou se znovu a znovu snažil vzpomenout na těch pár hodin, předcházejících Sophiině smrti. Co si řekli naposled? Ačkoliv ji pořád miloval, ačkoliv neuběhl jediný den, aby na ni nemyslel, nebyl schopen si ty poslední hodiny vybavit.

Na Sicílii dospěl k dalšímu rozhodnutí. Podobal se člověku, kterého roky pronásledovaly, a on se teď otočil, aby se svým pronásledovatelům postavil tváří v tvář. Rozhodl se vrátit a konečně čelit svým démonům. Pět let neklidu, nejrůznějších fíglů a indiskrétních fotografií mělo jediný cíl: Zamíchat karty a zamaskovat skutečnou posedlost. Nastal čas věnovat se své opravdové obsesi.

Zločinu.

Krvi a smrti.

Nabídl služby novému časopisu s názvem *Le Limier*, zabývajícím se denním zpravodajstvím ze světa zločinu. Neměl na toto místo odpovídající kvalifikaci, ale celou svou kariérou potvrdil, že má velký reportérský talent. Ve čtyřiceti letech začínal zase od nuly. Popáté. Poté, co byl klavíristou, regionálním novinářem, velkým reportérem a paparazzi, se teď pustil do denního zpravodajství. Svěřili mu černou kroniku. Celé dny trávil v soudních síních, sledoval nejodpornější zločiny a pozoroval vrahy sedící na místě obžalovaných. Vyřizování účtů, násilné loupeže, zločiny z vášně, vraždy dětí, incest... Nechyběla žádná ohavnost. Marc byl zklamaný. Čekal, že tváří v tvář obžalovaným zjistí pravdu. Původ zločinu.

To, co viděl, bylo ještě příšernější. Neviděl totiž nic. Banální zlo. Tváře, které se víceméně kály, nebo byly naprosto bezvýrazné. Které jako by neměly nic společného s uváděnými fakty. Lidské bytosti, které zabily své děti, zmasakrovaly své manžele a rozpáraly sousedům břicho kvůli pár eurům, jako by ovládala nějaká neznámá, podivná síla.

Občas měl Marc opačný pocit. Destrukční pudy byly pořád tady, v jejich mysli. Patřily ke genetické výbavě člověka, do jeho ještěřčího mozku. A jen čekaly na příležitost, aby se objevily.

Uběhla léta. Pracoval na stovkách případů. Zúčastňoval se soudů, ale taky vyšetřování nevyřešených případů. Znal všechny policisty z oddělení vražd, soudce a advokáty. A vrahy. Byl jako doma na Quai des Orfèvres i v soudních síních. Obědval s nejlepšími vyšetřovateli a pořizoval interview s nejhoršími vrahy. Hledal, pozoroval a pátral. Ale to nejdůležitější mu

pokaždé uniklo. Nedokázal pohlédnout do tváře Zla.

Přesto však nepropadal beznaději. Po pěti letech v *Limieru* stále čekal na svůj Případ, doznání, které mu konečně umožní spatřit černé světlo. Byl někde blízko – a nakonec ho spatří!

„Dáte si ještě kávu?“

Znovu před ním stál číšník. Marc se podíval na hodinky. Sedmáct hodin. Jeho osobní bilance mu zabrala víc než hodinu. Promnul si oči, jako kdyby vyšel z kina.

„Ne, díky. Pro dnešek stačí.“

Číšník ho odměnil spokojeným pohledem. Hlavně když zaplatí, sbalí se a vypadne. Než Marc odešel, zaskočil si ještě na záchod, aby se opláchl. Cítil se zmačkaný, jako kapesník mladé dívky plný bolesti z lásky.

Zadíval se na sebe do zrcadla. Jako pokaždé se nedokázal rozhodnout, komu se podobá. Klavíristovi, absolventu Sorbonny, reportérovi, paparazzi, nebo kriminálnímu zpravodaji? Se svým vzhledem malého ničemy nevypadal na žádnou z těchto rolí. Byl zavalitý, zrzavý, kníratý a připomínal spíš malého ragbistu hrajícího za nějaké anglické nebo irské mužstvo.

Používal prostředky, aby svou postavu zjemnil. Nosil výlučně hnědá nebo krémová saka s diskrétními vzory, bílé košile s anglickým límcem a z rukávů nechal vykukovat manžety. Když měl dobré dny, považoval se za velmi elegantního, velmi „*british*“. Ve špatných dnech si myslel, že ve svých čokoládově hnědých sakách s odleskem kávy vypadá spíš jako výkladní skříň cukrárny.

Ponořil obličej do studené vody. Byl úplně grogy z toho,

že došel ve své biografii tak daleko. Kým je dnes doopravdy?
Úplně se převtělil do svého pátrání. Do své vášně pro zločin.
Tato myšlenka mu připomněla téma dne: Jacques Reverdi.
„Sériový vrah v tropech“, opravdu?
Zavřel vodu a odhrnul si vlasy z čela.
Nastal čas pohlédnout vrahovi do tváře.

4.

BÍLÉ A ČISTÉ linie.

Dokonale symetrický zenový prostor.

Ten pocit prožíval pokaždé, když sem přišel. Profesionální fotografická laboratoř se podobala meditačnímu centru. Vestibul s bílými stěnami, na nichž visely fotografie v černých rámečcích. Pak chodba s malými zavěšenými lampami, vedoucí do depozita, kam fotografové nosili filmy a chodili si pro vyvolané obrázky. Zase čistě bílá... Všechno se tu zdálo být zorganizované tak, aby to zdůrazňovalo prázdnotu mysli a duševní soustředění. Dokonce i prosvícené stoly, bílé zářící bloky, se podobaly futuristickým modlitebním klekátkům.

Marc si dal schůzku s Vincentem Timpanim v sedmnáct hodin třicet minut. Už bylo osmnáct hodin, ale obr měl jako vždycky zpoždění. Marc zamířil k bufetu, když zahlédl známý obličej. Fotograf Milton Savario, původem z Jižní Ameriky, který patřil k vyšší kastě zpravodajských reportérů. Vyzáblý asketa, vypadající, jako když stále žije ve válce.

Savario na Marka zamával. Podali si ruce. Marc pohybem hlavy ukázal na diapozitivy rozložené na stole.

„Ty nepracuješ s digitálními fotkami?“

„V tomhle případě ne.“

„Co to je?“

„Hladomor v Argentíně.“

„Můžu?“

Marc si vzal lupu položenou na pochromované armatuře a sklonil se nad diapozitivy. Vyhublé dítě s bezmasým obličejem, ležící v nemocničním pokoji a připojené k infuzi. Kojenec s nazelenalou pletí a obrovskou hlavou, ležící v rakvi ozdobené andělskými křídly. Sestra nesoucí po schodech dětskou mrtvolku s dlouhýma kostnatýma nohama. Marc se narovnal.

„Nebylo to moc drsný?“

„Co?“

„Ty děti, hladomor...“

Savario se usmál. Díky třídnímu strništi a černým rozčuchaným vlasům vypadal, jako kdyby se líčil dřevěným uhlím.

„V Argentíně žádný hladomor není.“

„A ty fotky?“

Jihoameričan mlčky shrnul diapozitivy do obálky. Složil lupu a zhasl prosvícený stůl.

„Zvu tě na kafe. A povím ti o tom triku.“

Posadili se do bufetu. Automaty na kávu, stolky a židličky, všechno tady bylo bílé. Fotograf se vyšvihl na barovou židličku.

„Žádný hladomor,“ zopakoval a usrkl si horké kávy. „Skočili jsme na to všichni.“

Vytáhl z batohu fotografii dítěte s infuzemi a znetvořenýma nohama.

„Je to dětská obrna. S hladomorem to nemá nic společného.“

„Dětská obrna?“

„Fotka se musela objevit omylem. V agenturách. Na internetu. Všichni jsme se tam hned rozjeli. Hladomor v Argentině? Neuvěřitelné! Ale tam, v Tucumánu, nebyla po hladomoru ani památka.“

„Cos udělal?“

„To, co všichni. Vyfotografoval jsem dětskou obrnu. Víš, kolik stojí letenka do Argentiny?“

Marc nepotřeboval znát detaily. Jakmile se do něčeho takového Savario angažoval, nemohl se vrátit s prázdnýma rukama. Pár fotek vyhladovělého dítěte, pár fotek ze zdravotnického střediska, z chudého ghetta, a bylo vymalováno. Pořád existovala spousta časopisů, které takové snímky koupí a budou psát o nezdravé výživě. O lež ve skutečnosti nejde, čest je zachráněná – a nikdo nepřijde ani o peníze. Latinoameričan zvedl šálek s kávou.

„Na informace!“

Marc si s ním přitůknul. Za těch pět let, co pracoval v denním zpravodajství, se sice zbavil vlivu agentur, ale s cynickou radostí konstatoval, že se nic, absolutně nic nezměnilo.

Za zády se jim ozval vážný hlas:

„Pořád předěláváte svět?“

Marc se na židličky otočil a spatřil Vincenta Timpaniho. Metr devadesát a sto kilo svalů a masa nacpaných do světlého plátěného obleku, v němž vypadal jako tropický plantážník.

Zdalo se, že v něm jaksi tajemně pořád přebývá slunce. Vyrostl v Nice a uchoval si nepatrný středomořský přízvuk.

Výbuchem smíchu pozdravil Marka a Savaria a potom zamířil k automatu s nápoji. Savario toho využil a rozloučil se. Vincent se vrátil k Markovi s plechovkou koly v ruce. Pohledem sledoval odcházejícího fotografa.

„Zahnal jsem hrdinu na útěk nebo co?“

„Máš ty fotky?“

Obr vytáhl z kapsy saka tři obálky. Po tragédii s lady Dianou se přeškolil na módního fotografa, ale občas jako vzpomínku na minulost souhlasil, že pořídí pár fotek ilustrujících Markovo pátrání. S předstíraným černým humorem to komentoval:

„Nemůžu pochopit, proč pořád fotím ty hnusný ksichty. Když si vzpomenu na všechny ty holky, který na mě čekaj v ateliéru...“

Marc strčil ruku do první obálky a vyndal z nich antropometrický portrét Jacqueese Reverdiho. Přečetl si titulek pod fotografií.

„To je fotka z jeho zatčení v Kambodži. Tu z Malajsie nemáš?“

„Ne, kámo. Volal jsem chlapům z AFP do Kuala Lumpur. V Malajsii neexistuje žádný oficiální portrét. Reverdi totiž v rukou policie nezůstal dlouho. Okamžitě ho převezli do psychiatrického ústavu a...“

„To vím, díky.“

Marc si prohlížel Reverdiho tvář. Fotky, které až doposud viděl, patřily do minulosti slavného potápěče. Záběry, z nichž sálala radost a na nichž šampion, oblečený do potápěčské kombinézy, ukazoval plaketu s vyznačenou hloubkou jeho rekordu.

Portrét, který držel v ruce teď, byl úplně jiný. Reverdiho úzký, svalnatý a drsný obličej se už neusmíval. Koutky mrzuté stahoval dolů. Pohled měl temný a nevyzpytatelný.

Marc otevřel následující obálku a našel v ní fotografii sotva dospělé dívky. Pernilla Mosensenová. Jasně oči a andělský výraz obličej, orámovaného černými a velmi nepoddajnými vlasy. A zářivá plet'. Markovi připomněla dužinu exotického ovoce.

„AFP mi poslala jenom tohle,“ řekl Vincent. „Je to fotka z jejího pasu. Vyretušoval jsem ji na počítači.“

Výraz mladé Dánky prozrazoval, že chce vypadat co nejseriózněji. A přesto, navzdory tomu vážnému výrazu, jí v očích vibrovala radost mládí. Na rtech se jí rýsoval úsměv. Marc si okamžitě představil, jak se chystá na cestu do jihovýchodní Asie. Bezpochyby její první velký výlet...

„A tělo?“ zeptal se.

„Nada. Malajský nejvyšší soud nic neuveřejnil. Zřejmě nechtějí žádnou publicitu.“

„A co ta druhá? Ta holka z Kambodže?“

Vincent se zhluboka napil a potom přes stůl postrčil třetí obálku.

„Našel jsem jenom tohle. V archivu *Le Parisien*. A fakt jsem hledal všude. Je to reprodukce z jednoho bulvárního časopisu v Phnompenhu. Je na ní vidět struktura tisku.“

Linda Kreutzová byla rusovláska s jemnými rysy, které byly jen naznačené. Pod vlnitými vlasy lehkomyšlný výraz, jenž se na rozmazané fotce dal sotva rozeznat. Její tvář vypadala naprosto neskutečně. Jako by z novin vystupoval duch.

„A u ní taky nemáme tělo?“

„Nic, co by se dalo publikovat. Z *Cambodge Soir* mi poslali fotky. Holku našli v řece tři dny po její smrti. Nafouklou tak, že málem pukla. Jazyk měla jako okurku. Nepublikovatelné, věř mi. Ani v těch tvých zasraných novinách.“

Marc si všechny tři obálky strčil do kapsy. Vincent se ho spiklenecky zeptal:

„Co děláš dneska večer?“

Fotografova tvář byla vytesána podle stejného modelu jako jeho tělo. Obrovská, zarudlá a sešlá. Tvář obra lidožrouta, napůl zakrytá pramenem vlasů, který mu spadl dolů přes levé oko jako pirátská páska. Pořád měl otevřená ústa, jako velká udýchaná doga. S širokým úsměvem vytáhl další obálku.

„Zajímalo by tě to?“

Marc se podíval. Uvnitř byly fotografie nahých žen. Kromě toho, že Vincent dělal oficiálního fotografa pro módní časopisy, fotil i sety pro začínající manekýnky. Vždycky toho využil a svlékl je.

„Dobrý, ne?“

Jeho dech byl cítit kombinací koly a alkoholu. Marc svazek fotek prolistoval. Dokonalá pubertální těla. Mléčná pleť bez jediné chybičky. Elegantní tvářičky koček.

„Mám jim zavolat?“ zeptal se Vincent a mrkl.

„Promiň,“ odpověděl Marc. „Nemám náladu.“

Vincent s pohrdavým výrazem fotky shrnul.

„Ty nemáš náladu nikdy. To je tvůj problém!“

5.

BYLY TAM obličej.

Důvěrně známé a zároveň hrůzostrašné.

Pokroucené, rozdrcené a zdeformované, za mříží z rákosu. Jacques Reverdi se přinutil se na ně podívat. Viděl zploštělé tváře, zkrabatělá čela a rozčuchané vlasy. Jejich oči hledaly ve tmě jeho pohled. Jejich ruce se chytaly stěn. Slyšel také jejich přidušené hlasy a šepot, ale slovům nerozuměl.

Brzy rozeznával nemožné detaily. Jeden z obličejů měl zašitá víčka. Další neměl ústa, jen tmavou díru mezi tvářemi. A dalšímu vyčnívala brada, jako kdyby se kost ohnula nahoru a pronikla kůží. A jiný se strašně potil, ale pot se skládal z tekutého masa, zaplavoval rysy a roztékal se.

Jacques pochopil, že ještě spí. Ti lidé patřili k jeho důvěrně známým nočním můrám, které ho nikdy neopouštěly. Snažil se uklidnit. Věděl, že zrůdy ho skrz hustou vegetaci nevidí. Byl v úkrytu, ve tmě. Nikdy se jim nepodaří otevřít tuhle skrýš z rákosu a vytrhnout ho z ní.

Přesto náhle ucítil, jak se jejich zrudnost vkrádá mezi propletená stébla a jak mu proniká pod kůži. Zvedl hlavu, svaly se napjaly a kosti zapraskaly... Čím dál víc se jim podobal, stával se „jedním z nich“. Sevřel pevně rty, aby nezačal řvát. Obličej se mu rozpadal a deformoval, ale nesměl křičet, nesměl prozradit, že se v té skrýši nachází...

Tělo se mu napjalo. Hrudní koš se zablokoval. Jeho bytost se uzavřela před vnějším světem. Představoval si, jak se jeho dýchací orgán rozvětňuje a zavírá do tmy všechny ostatní orgány. Byla to zástava dechu, kterou preferoval – ta nejpomalejší a nejpřirozenější. Noční zástava dechu, která občas zastihne miminka ve spánku a někdy je i zabije.

Už nespál, ale dál měl zavřené oči. Počítal vteřiny. Nepotřeboval hodinky, ani vteřinovou ručičku. Hodinami se stal jeho krevní oběh. Zpomalený. Ztišený. Po několika vteřinách hlasy zmlkly. Pak se vytratily obličej. Rákosové stěny se vyrovnaly, jako by tlak zvenčí ustal. Byl silnější. Silnější než pohledy, než zrůdy, než...

Otevřel oči a mysl měl přitom naprosto prázdnou. Zhluboka se nadechl. Ucítil něco hořkého a zároveň chutného. Jako kdyby si lokl zeleného čaje. Kde je? Vědomí se mu vracelo v pomalých vlnách. Ležel. Všude vládla tma a horko. Jeho pět smyslů se pomaličku vydalo na průzkum. Na tváři ucítil horký vítr. Pak k němu dolehla těžká, opojná a skoro odporná vůně. Vůně lesa. Bujné vegetace.

Uslyšel přidušené zvuky. Hlasy. Neměly nic společného s těmi z nočních můr. Snažily se mluvit anglicky se silným málajským přízvukem: „Hello... hello... Cigarety?“

Otočil hlavu doprava a skrz zeleně natřené dřevěné mříže rozeznal zmatené tmavé obličej. Je ve vězení? Otočil oči dolů. Rozkládalo se tam noční nebe vibrující hvězdami. Ne. Je někde venku.

Snažil se uklidnit a analyzovat každý fakt. Byla noc. Modrozelená noc s tropickou vůní. Nacházel se na chodbě na nějakém ochozu. Vlevo se táhl velký betonový dvůr. Vpravo stěna s mřížemi, za nimiž se pohybovalo několik lidí. Za jejich zády rozeznal velkou místnost s železnými postelemi. Je skutečně ve vězení. Ale ve vězení pod širým nebem.

Reflexivně se pokusil vstát. Nemohl. Na zápěstích a kotnících měl kožené řemeny. V následující okamžik rozeznal tyče chromované postele – nemocniční postele. V tu samou chvíli zjistil, že má na sobě zelenou tuniku. Podobný oděv na sobě měli i ostatní vězňové. Pak si uvědomil další detail: Všichni měli oholené hlavy. Jejich dokořán otevřené oči zářily ve tmě jako bílé rány. Smích, mumlání. Napjal sluch a rozeznal jejich slova v malajštině, čínštině, thajštině... Nesrozumitelná slova. Absurdní. Šílená.

Je v blázinci.

Okamžitě mu naskočil název. Ipoh, největší psychiatrický ústav v Malajsii. Zmocnil se ho strach. Proč ho převezli sem? Není blázen! I když vidí tváře a má noční můry, není blázen! Snažil se vybavit si poslední dny, ale nedokázal si vzpomenout na nic jiného než na bambusové listy a propletené stěny. Co se stalo? Měl další záchvat?

Za ním se ozvaly zvuky. Zaskřípání židle, zašustění papírů. Uprostřed noci byly ty zvuky ještě nepatřičnější než obvykle.

Reverdi zvedl hlavu, aby viděl, co se děje. Několik metrů pod ochozem trůnil železný stůl pokrytý spoustou papírů.

Strážný, který doposud podřimoval za stolem, se najednou vztyčil do tmy a upravil si opasek, na němž měl zavěšené pouzdro s pistolí, bombu se slzným plynem a obušek. Vůbec nevypadal jako obyčejný ošetřovatel. Jacques se tedy nachází v oddělení určeném zločincům. Muž rozsvítil baterku a zamířil k němu. Reverdi mu malajsky nařídil:

„Tutup lampu tu! (Zhasni!)“

Bachař uskočil dozadu. Hlas ho překvapil. A taky slova pronesená v malajštině. Po chvilce váhání baterku zhasl a opatrně obešel postel. Jacques ve tmě viděl, jak natahuje ruku k vypínači.

„Nerozsvěcuj!“ přikázal.

Muž strnul uprostřed pohybu. V druhé ruce křečovitě svíral zbraň. Ticho kolem bylo absolutní. Ostatní vězňové zmlkli. Po několika vteřinách bachař stáhl ruku z vypínače. Reverdi zašeptal:

„Nesmím vidět tvůj obličej. Žádný obličej. Ted' ne.“

„Zavolám ošetřovatele. Dá ti injekci.“

Reverdi se roztrásl. Ve zlomku vteřiny se mu tělo pokrylo potem. Nesmí usnout! „Ti ostatní“ na něj ve spánku čekají za rákosovými stěnami.

„Ne!“ vydechl. *„To ne!“*

Malajec se uškříbl. Vrátila se mu sebejistota. Zamířil k telefonu visícímu na zdi.

„Počkej!“

Muž se hněvivě otočil. Ruka mu sklouzla na obušek. Neměl

náladu se s tím *mat salleh* otravovat.

„Podívej se mi do krku!“ přikázal mu Reverdi.

Bachař se jakoby proti své vůli vrátil zpátky. Jacques otevřel ústa a zeptal se:

„Co vidíš?“

Malajec se k němu nedůvěřivě sklonil. Jacques vyplázl jazyk a potom prudce skousl. Z koutků úst mu vytryskla krev.

„Panebože...!“ zamumlal bachař a vrhl se k telefonu.

Než stačil sundat sluchátko, Reverdi na něj zavolał:

„Poslouchej mě! Jestli zavoláš ošetřovatele, úplně si jazyk rozkoušu, než přijde.“ Usmál se skrz teplé bubliny, které se mu vytvořily na bradě. „Řeknu, žeš mě praštil, žeš mě mučil...“

Muž se nehýbal. Jacques výhody využil a pokračoval:

„Ani se nehni. Až do rána budu předstírat, že spím. Všechno bude v pořádku. Jen mi odpověz na pár otázek.“

Zdálo se, že Malajec ještě váhá, ale pak mu poklesla ramena na znamení kapitulace. Z pojízdného stolečku vzal buničinu, opatrně přistoupil k Jacquesovi a otřel mu ústa. Reverdi mu poděkoval úklonou hlavy.

„Jsme v Ipohu?“

Bachař přisvědčil. Měl knír a plet' na obličeji zjizvenou po akné. V modravém nočním světle ty jizvy připomínaly krátery na Měsíci.

„Jak dlouho jsem tady?“

„Pět dní.“

Jacques v duchu rychle počítal.

„Dnes je úterý, nebo středa?“

„Středa 12. února. Dvě hodiny ráno.“

Jacques si nepamatoval vůbec nic, co se od pátku stalo. V jakém stavu ho sem přivezli? Znovu se začal potit.

„Byl jsem... v bezvědomí?“

„Blouznil jsi.“

Pot byl ledový. Píchal ho do hrudi jako částěčky strachu, které ho postříkaly.

„Co jsem říkal?“

„Nevím. Mluvil jsi francouzsky.“

„Vypadni!“

Bachaře zaskočil jeho autoritativní tón, pak se ale otočil a šel si sednout se zpátky ke stolu. Na opasku mu cinkaly klíče. Reverdi se uvolnil a ramena nechal klesnout na postel.

Po chvíli se už neozýval žádný zvuk, kromě chrápání spícího dozorce. Na druhé straně, za mřížemi, hlasy také zmlkly, všichni si šli lehnout.

Jacques se znovu snažil si vzpomenout. Neviděl však nic, co by se týkalo jeho hospitalizace. Ale objevily se zmatené fragmenty. Slova. „Pokoj.“ – „Vytyčovací kolíky.“ – „Cesta.“ ... Viděl bambusové stěny, postříkané krví. Znovu se ho zmocnil strach. Záblesk: Pomalu se hroutící zraněná žena...

Proč zpanikařil? Proč dostal najednou takový strach z její přítomnosti? Ta ztráta kontroly ho málem stála život. Vzpomněl si, že tato zdánlivá inkoherece je součástí postupu. Na konci obřadu se pokaždé cítil vykořeněn. Ale obvykle byl sám. Sám v Pokoji čistoty. A tento okamžik opuštění neměl žádnou souvislost.

Znovu se soustředil a vrátil se k té scéně. Žena s roztrhanými vnitřnostmi. Její ruka držící plamen. Tato myšlenka byla najed-

nou tak čistá, tak jasná, že myslel, že se ocitl znovu v Pokoji... Toužil pohladit to otevřené tekoucí tělo, ale věděl, že to nejde. Pramen byl tabu.

Přesto se přiblížil ke své milované a pozoroval její rány. Obdivoval ty tmavé řeky, šířící se po opálené pokožce. Při pohledu na ty rány, které mu přinášely mír, pocítil něhu a bezbřehou vděčnost.

Naklonil se tak blízko, až skoro slyšel šumění ran. Až cítil horkost těla... Zavřel oči a ve zraněných ústech ucítil měděnou chuť své vlastní krve.

Pomaličku se vracel spánek.

Ale tentokrát s sebou přinášel průzračný odpočinek. Po nočních můrách nebylo ani památky.

Naposled uviděl tmavou kaluž, která se mu rozlévala pod nohama a kolem jeho družky. Sám se do ní ponořil jako do měkkého a blahodárného polštáře, v němž se uhnízdily jeho myšlenky.

Na rtech se mu objevil úsměv.

Už neměl strach. Byl vyléčen.

6.

V JEHO HLEDÁNÍ zaujímali sérioví vrazi zvláštní místo.

V Markových očích připomínali čisté diamanty. Nevybroušené diamanty. U nich neexistovaly parazitující motivy, slepá vášně nebo panika poslední minuty. Žádný stav duše, který by mohl vysvětlit, natož omluvit jejich vražedný čin.

Nic než pud zabíjet.

Chladný, izolovaný a výběrový.

Přečetl si o tom všechny knihy. Autobiografie sepsané samotnými vrahy. Psychiatrická díla. Dokonce si o těch nejslavnějších vedl vyčerpávající dokumentaci. Znal je líp než kdokoli jiný. Jeffreyho Dahmera, který provrtával svým obětím hlavy vrtačkou a lil do nich kyselinu. Richarda Trentona Chase, který pil krev svých obětí a dával jejich vnitřnosti do mixéru, aby z nich získal životodárnou tekutinu. Eda Kumpera, dvoumetrového kanibala a nekrofila, vážícího sto čtyřicet kilo, jenž rozmlouval s hlavou své oběti, stojící na krbové římse, zatímco sodomizoval bezhlavé tělo. Eda Geina, který ze stažené

kůže svých obětí vyráběl masky.

Ve Francii se od roku 2000 setkal se všemi zatčenými sériovými vrahy. Často několik hodin vyslýchal Francise Heaulmea, Patrice Alègreho, Guy George, Pierra Chanala... Pořizoval rozhovory s jejich známými, sblížil se s jejich příbuznými a také s rodinami obětí.

A pokaždé cítil stejné zklamání.

Stejně jako všichni ti, které sledoval u soudu, byli i tihle úplně obyčejní. Někteří byli obrovití, jiní měli nervové tiky nebo opravdu příšerný obličej, ale z jejich vzhledu se nedalo vyčíst nic důležitého. Jejich tajemství a jejich propasti byly – a zůstávaly – ukryté hluboko v nich.

V takových chvílích začínal pochybovat o svých schopnostech vyšetřovatele. Proč se mu to nedaří pochopit? Vstoupit do jejich hlav? Představit si je uprostřed vraždění? Ve svém hněvu skoro litoval, že je nemůže zastihnout in flagranti při jejich činu, se zakrvácenýma rukama a klečící u mrtvé oběti.

Díky studiu hrůzných případů se mu podařilo posbírat jen pár obrazů, pár leitmotivů, jež ho pronásledovaly ve spánku. Gratuloval si k tomu. Aspoň s těmi vrahy něco sdílel.

Byl třeba úplně posedlý svistotem čepele. Čepele Francise Heaulma, když prořízl hrdlo jedné ženě na pláži Moulin Blanc nedaleko Brestu. Marc viděl fotografie té rány. Byla čistá, hluboká a táhla se od prostředku krku až za levé ucho. Oběť našli ležící v plavkách na oblázcích; existovala jistá krutá shoda mezi čistou ranou a šedivými kamínky, které přivál vítr a přineslo moře. Ve spánku nejprve vídal tuto pochmurnou krajinu a pak ho náhle ze spaní vytrhl svistot. Zvuk břitvy

párající hrdlo.

Zdál se mu taky tajemný obraz, na němž byla hubená žena, jejíž ruka byla v zápěstí amputovaná. Majestátně kráčející postava se zamyšleným výrazem, ačkoliv měla rozříznuté břicho a visely z něj vnitřnosti. Marc se ve spánku pokaždé ptal sám sebe, kdo to je. Kde ji už viděl? Odpověď se začala pomaličku formovat, dokud ho neprobudila. *Duch sex appealu*. Obraz Salvadora Dalího.

V roce 1998 se Marc podílel na vyšetřování série vražd v Perpignanu, při níž vyšetřovatelé podezřívali vraha, že se tímto obrazem inspiroval. Aspoň v jednom případě měla mladá oběť rozříznuté břicho a amputované ruce. Vraždy dál pokračovaly a Marc byl přesvědčený, že dokud bude vrah na svobodě, jeho posedlost Dalím se bude vznášet ve vzduchu a nakazí i jeho, novináře, jenž hledá tajemství, ale nachází jen drobečky a doutnající uhlíky.

Pípnutí záznamníku ho vytrhlo z myšlenek. Od chvíle, kdy se probudil, blouznil při pohledu na Reverdiho portréty. Ve velkém ateliéru se rozlehl Verghensův hlas: „To jsem já. Před třemi dny jsi mi dal zsranej článek o tom případu v Malajsii. Doufám, že do další redakční uzávěrky budeš mít něco nového! Zavolej mi hned ráno. A neposer to!“ Pauza. „Připomínám ti, že za pár týdnů vypukne válka a o naše historky se už nebude nikdo zajímat! Tak mi, panebože, koukej přinést pořádného sólokapra!“

Při zmínce o hrozícím konfliktu v Iráku se Marc usmál. Jako kdyby potřeboval odpočítávání, aby sebou hodil. Jedenáct hodin dopoledne. Otevřel e-mailovou schránku. Žádný vzkaz od AFP, ani

od Reuters nebo od Associated Press. Žádné kontakty na hlavní deníky v Kuala Lumpur *New Straits Times* a *Star*. Žádná odpověď z DPP (Deputy Public Prosecutor), malajského ekvivalentu prokuratury, které poslal otázky. Žádná reakce francouzského velvyslanectví, žádné denní komuniké. Reverdi je evidentně pořád v psychiatrickém ústavu a má záchvat. A jméno obhájce ještě pořád není známo. Mrtvý bod.

Marc si šel uvařit kafe do americké kuchyně, sousedící s ateliérem. Vášnivě miloval kávu – jeden z tiků starého mládence. Měl své cestičky, jak si sehnat unikátní arabiku, vzácné robusto, výběrovou kávu ze všech koutů světa. V době, kdy byl bohatý, si pořídil velmi sofistikovaný přístroj s „parní“ tryskou na cappuccino a zabudovaným filtrem, který umožňoval destilovat skutečný nektar. Každý den vypil nejméně dvacet silných šálků kávy nejrůznějších značek a původu. Dnes se rozhodl pro šálek kolumbijské kávy, které říkal „d’ábelská sedlina“, tak byla silná. Probudila by i mrtvého. Přesně to potřeboval.

Pomaličku srkal kávu, stál přitom za pultem z bílého dřeva a rozhlížel se po svém brlohu. Tvořila ho čtvercová místnost o sto dvaceti metrech čtverečních s působivě vysokým stropem. Když si ho koupil, myslel si, že taková závratná výška umožní jeho mysli létat. O osm let později mu k tomu pořád ještě chyběl důkaz.

Ateliér se nacházel v přízemí a vedl na vydlážděný dvorek vyzdobený dvěma trpasličími palmami. Skrz prosklenou stěnu byly vidět dva velké ananasy, stojící na stráži. Na všech ostatních stěnách visely poličky s knihami, partiturami a cédéčky. Celé části jeho života, zvedající se až k prosklenému podkroví,

představovaly jen předpokoj jeho skutečné knihovny, umístěné dole, v malé přilehlé místnosti, obložené odbornými knihami.

Všechno, nebo skoro všechno, co kdy bylo napsáno o sériových vražích, bylo tady, nehybné, navršené a zaregistrované. Nacházela se tady také hromada novin, s články pojednávajícími o nejružnějších faktech. To divadlo krve bylo tak kompletní, že sem další novináři z *Limieru* často chodili konzultovat některá díla nebo si připomenout historické vrahy. Bylo to tohle zákoutí, kterým se dal vysvětlit pach plísně, jenž se vznášel v ateliéru a o němž každá návštěva Vincentovi říkala: „Měl bys přestat kouřit houbičky.“

Ve velké místnosti byl nábytek redukován na minimum. Psací stůl nahrazovalo prkno, položené na dvou dřevěných kozách, v rohu místnosti stála prosezená pohovka s poházenými polštáři a o pár metrů dál se nacházela postel. Tvořila ji matrace položená na zemi naproti nízkému stolku, na němž stála širokoúhlá televize, přehrávač DVD, magnetofon a další hi-fi přístroje.

Marc moc rád spával na zemi, jako voják očekávající možný útok. Tento pohled symbolizoval celý jeho život. Stále v úkrytu, stále připravený nastražit léčku. V noci pozoroval stěny s knihami, lesknoucí se ve světle lampy na dvorku, zatímco malé červené lampičky visící vpředu připomínaly světla na letišti. Kdy se mu podaří vzlétnout? Kdy najde pravdu, kterou hledá?

Udělal si druhou kávu a posadil se k psacímu stolu. Začal urovnávat dokumenty, poznámky, fotografie a kazety, které se tu nahromadily kolem jednoho jediného případu. Podle nich by mohl napsat skvělou biografii Jacqueese Reverdiho. Jenomže by

to byl příběh vynikajícího sportovce, a nikoliv sériového vraha.

V posledních dvou dnech se krůček po krůčku probíral zpátky jeho osudem. Na počátku osmdesátých let byl Jacques opravdová hvězda. Články, interview a fotografie skládaly hrdivý portrét jednoho z největších hloubkových potápěčů konce století. Vedle Jacquese Mayola a Umberta Pelizzariho. Ve svých interview však Reverdi nikdy nezneužíval obvyklá klišé, která byla spojována s touto disciplínou, nemluvil o hledání, o návratu k životodárnému moři ani o přátelství s mořskými savci... Naopak, vždycky trval na tom, že hloubkové potápění na jeden nádech je nepřírozené, a pokaždé zmiňoval jeho nebezpečí: Mdloby, neustálá hrozba zvyšujícího se tlaku a závrat' z hloubky. Marc tenhle sport znal, trochu se mu věnoval na Korsice, a vzpomínal si, že měl problémy se ztrátou vědomí. Okamžitě toho nechal. Ty mdloby mu připomněly dvě pláže nevědomí jeho existence.

Potápěč ve skutečnosti mluvil o hloubkovém potápění jako o souboji mezi člověkem a mořem. O souboji, který musel vést se svým vlastním tělem, aby v hlubinách překročil jakýsi mys. Ve svých interview vždycky mluvil o této tajemné hranici, kterou zná pouze hloubkový potápěč. Samozřejmě i o rekordu, ale taky o stavu duše. O jakémsi vyšším stadiu, k němuž paradoxně dospěl v největších hloubkách. Když o tom mluvil, každému muselo být jasné, že v temnotách, v tlaku vyvolávajícím halucinace, ve chvíli, kdy se plíce promění jen ve dva kameny a světlo ve vzpomínku, získá potápěč i něco jiného než jen medaili nebo pohár...

Marc vystrachal i novější článek, který vyšel v *L'Expressu*

v srpnu roku 1987, když vrcholila horečka kolem *Modré hlubiny*. Na základě Bessonova kultovního filmu se spousta mladých lidí náhle vrhla na potápění. Reportéři našli i Reverdiho, který už byl v té době jen obyčejným učitelem potápění v Thajsku. Vypadal tehdy klidněji a mnohem víc se podobal obrazu moudrosti a spirituality hloubkového potápění.

Markovi se taky podařilo dostat se ještě dál do Reverdiho minulosti. Našel tam zajímavé věci a odhalil traumata, která mohla vysvětlovat současné události.

Jacques se narodil v roce 1954 v Épinay-sur-Seine v departementu Val-d'Oise. Byl jedináček a vyrůstal bez otce u matky, která pracovala jako asistentka v sociálních službách. Prožíval šťastné dětství až do roku 1968, kdy Monique Reverdiová spáchala sebevraždu. Jacques – bylo mu tehdy čtrnáct – našel matčino tělo doma v kaluži krve. Podřezala si žíly.

Dospívající chlapec se v ten okamžik úplně změnil. Ze zakřiknutého a ostýchavého kluka se stal najednou agresivní a impulzivní darebák, putující z jedné pěstounské rodiny do druhé, dopouštějící se krádeží a vandalismu. V sedmnácti ho poslali do Marseille do „polepšovny“. Tam došlo ke druhému velkému životnímu zvratu. Potkal tam Jeana-Pierra Genoveseho, velmi pokrokového psychiatra, který ho přivedl k potápění. Jacques se pro tento sport vášnivě nadchnul a našel v sobě naprosto unikátní talent.

V roce 1977, poté, co absolvoval povinnou vojenskou službu a dlouhá léta trénoval, překonal první světový rekord v ponoru s konstantní zátěží. Tato disciplína je mimořádně obtížná, protože v tomto případě potápěči nepoužívají žádnou zátěž a

nevracejí se pak na hladinu s pomocí vzduchového vaku, ale pouze s použitím ploutví. Jacques takhle dosáhl hloubky šedesáti metrů. O tři roky později sestoupil až do šedesáti tří metrů. Paralelně s tím útočil na rekord v disciplíně *no limits* a dosáhl hloubky sto metrů, kterou už před ním v roce 1976 překonal Jacques Mayol. V roce 1982, ve věku osmadvaceti let, toho však Reverdi nechal. Přestal závodit a usadil se v jihovýchodní Asii, kde zmizel až do doby, než se po úspěchu *Modré hlubiny* na krátký okamžik zase ocitl ve světlech reflektorů.

Marc se taky věnoval ikonografickému pátrání. Samozřejmě, že našel spoustu Reverdiho fotografií z doby, kdy byl slavným potápěčem. Do ruky se mu však dostala i fotografie Monique Reverdiové. Objevil v ní vysokou hubenou ženu, která jako by se vznášela v květovaných šatech Laury Ashleyové, upnutých až ke krku. Ve své hubenosti byla znepokojivě krásná. Její úzký obličej protahovaly ještě dlouhé hnědé vlasy, rozdělené uprostřed pěšinkou. Nejvíce na ní však zaujal její tmavý a intenzivní pohled a smyslné rty ve tvaru okvětních lístků. Když ji spatřil, Marc si překvapivě vzpomněl na dvě rockové hvězdy, na Cher a Marilyn Manson. V jejím postoji byla zároveň stoická strnulost i odevzdanost mučedníka. Monique Reverdiová připomínala obraz světice a zároveň obrázek na obálce gramofonové desky.

Markovi se podařilo promluvit si telefonicky s jejími bývalými kolegy ze sociálky. Podle všech byla Monique Reverdiová obětavá a šlechetná. „Svatá.“ Tak proč si podřezala žíly?

Díky zkušenosti kriminálního zpravodaje získal Marc jistotu, že jediný bod, jenž je společný pro všechny sériové vrahy,

je jejich narušené dětství. Rodinné násilí, alkoholismus, samota, incest... To však evidentně nebyl Jacquesův případ. Matka ho milovala a hýčkala. Stačila hrůza při nalezení jejího těla, aby se v něm zrodila vražedná psychóza?

Marc si znovu lokl kávy, tentokrát studené. Musí najít novou stopu. Ne aby napsal nový článek, ale aby líp pochopil profil predátora. Srovnal dokumenty, fotografie a poznámky chronologicky, podle různých etap Reverdiho života. Když došel ke spisu nazvanému KAMBODŽA, uvědomil si, že v něm nemá skoro nic. Portrét Lindy Kreutzové, několik výstřižků z francouzského tisku... Kontaktoval francouzskou ambasádu v Phnompenhu, ale personál se tam změnil. Neměl přístup k soudním archivům, a to se ještě zhoršilo po státním převratu. Nedokázal najít ani Reverdiho obhájce. Podle toho, co měl možnost zjistit, byla kambodžská justice poněkud chaotická...

Dostal však nápad. Někde si přečetl, že rodina oběti je bohatá. Kreutzovi si určitě najali nějakého německého právníka, aby sepsal trestní oznámení a požádal o civilní soud. Možná si najali i soukromého detektiva, aby do případu vnesl jasno. Marc instinktivně věděl, že jsou o Reverdiho vině přesvědčeni a že je jeho propuštění muselo hluboce zasáhnout.

Po novém zatčení je určitě napadla spousta věcí. Určitě se pokusí otevřít případ v Kambodži. Ano, bylo tu něco, na co se mohl soustředit. Musí najít právníka pověřeného tímto případem.

7.

MARC POUŽÍVAL různou taktiku, když chtěl získat informace, a internet nepatřil k jeho prioritní strategii. Byl příliš rozsáhlý a nepřehledný. Nic nemohlo konkurovat lidskému kontaktu. Zavolal na německé velvyslanectví, kde znal tiskového mluvčího. Ten ani nezavěsil a z druhého telefonu zavolal svému příteli, reportérovi z časopisu *Stern*, který se specializoval na kriminální zpravodajství a zabýval se případem Kreutzové. Novinář měl pořád ještě kontakt na rodinného právníka Ericha Schreckera.

O pár minut později už Marc s právníkem mluvil. Co nejsrozumitelnější angličtinou mu vysvětlil, po čem pátrá. Chce najít eventuální souvislost mezi žalobou v Johor Bahru a podezřením, týkajícím se Reverdiho působení v Kambodži. Schrecker ho suše přerušil:

„Nemůžu vám nic říct.“

„Řekněte mi aspoň, jestli jste podali žalobu. Zatčení Reverdiho v Malajsii umožňuje podat odvolání v Kambodži.“

„Případ byl uzavřen.“

Z tónu jeho hlasu Marc pochopil, že Schrecker a rodina Kreutzových mají svoji jasnou strategii.

„Kontaktovali jste civilní soud v Malajsii?“

„Je příliš brzy, než abych mohl cokoliv říct.“

„Ale ty dva případy se v mnohém podobají, ne?“

„Poslyšte, vy i já ztrácíme čas. Neřeknu vám nic. Víte, že obhájce s novináři nikdy nemluví, pokud to neprospěje jeho případu. Tahle kauza potřebuje jedině: diskrétnost. Nebudu nic riskovat.“

Marc se podrbal na krku.

„Můžete se na mě informovat. Jsem seriózní novinář.“

„O to nejde.“

„Slibuji, že vám dám svůj článek přečíst. Já...“

Advokát se rozesmál a tím smíchem na okamžik omládl.

„Kdybyste věděl, kolik novinářů mi naslibovalo, že mi dají své články přečíst! Nikdy jsem z nich neviděl ani slovo!“

Marc nenaléhal. Nepamatoval si, že by někdy podobný slib v takovém případě splnil. Radši vsadil na pragmatismus.

„Mám za sebou dvacet let práce na soudních kronikách. Nejsem člověk, který by psal cokoliv. Jen mi naznačte, jak to vypadá. Spojili jste si to s případem v Papanu, nebo ne?“

Advokát mlčel.

„Spolupracují oba soudní systémy?“

„Poslyšte, já...“

„Pojede někdo z malajské prokuratury do Kambodže?“

Schreckerovo mlčení začalo rezonovat. Advokát vyčerpaně dýchal.

„Zkontaktoval jsem soud v Johor Bahru. Nezískal jsem žádnou odpověď. A pořád nevíme, jestli jim Kambodžané poskytou spis Kreutzové.“

„Proč jim ho neposkytnete vy?“

Advokát se znovu rozesmál, ale tentokrát to byl smutný smích.

„Protože ho nemáme. V roce 1997 jsme působili jen jako zahraniční konzultanti. Khmerové byli velmi nedůtkliví, co se týkalo kompetencí. Nepřipadalo v úvahu, aby si nechali radit od západáků.“

Advokát se rozechříval. Marc cítil, že se o případ vášnivě zajímá.

„Je tady jedna věc, kterou byste měl pochopit,“ pokračoval. „Rudí Khmerové vyvraždili osmdesát procent obyvatel Kambodže. V tuto chvíli mají advokáti a soudci informace na úrovni učitele. Existuje tam korupce a politické vlivy. Je to absolutní bordel. A k tomu všemu si ještě připočtete nepříliš dobré vztahy mezi Kambodžou a Malajsií. A my k tomu musíme ještě připojit Thajsko...“

„Proč Thajsko?“

Advokát neodpověděl. Marc pochopil.

„Vedou v Thajsku taky soudní řízení proti Reverdimu?“

Schrecker dál mlčel. Marc naléhal:

„Reverdi má problémy i tam?“

„Ne, žádné takové problémy, jaké máte na mysli. Z ničeho není obviněn.“

Marc rychle přemýšlel. Otevřel poznámky. Musí Schreckerovi ukázat, že případ dokonale zná. Začal vypočítávat:

„Od roku 1991 do roku 1996, pak od roku 1998 do roku 2000 pobýval Reverdi v Thajsku. V letech 2001 a 2002 se tam dokonce vrátil. Došlo v tomto období k nějakým dalším vraždám?“

Němec neodpověděl. Marc slyšel jeho zrychlený dech. Nechtěl mluvit, ale nějaká vnitřní protichůdná síla mu bránila zavěsit.

„Našli jste těla?“

Schrecker upřímně vykřikl:

„Těla? Ne! To by bylo už vyřízené!“

„Tak co?“

„Zmizení.“

„Zmizení v Thajsku? S osmi miliony turistů ročně? Jak jste přišli na ta ,zmizení“?“

„Byly v nich shodné body.“

„Místa?“

„Místa a data.“

Marc sklopil zrak ke svým poznámkám. Jedno místo Reverdi navštěvoval často.

„V Phuketu?“

„Ano, v Phuketu. Dvě prokázaná zmizení. Hlavně v Koh Surinu, severně od Phuketu. V Reverdiho působišti.“

„Zeměpisná blízkost nic nedokazuje.“

„Je toho víc.“ Advokát se znovu nechal unést, bezpochyby hledal indicie dlouhé měsíce. „Jedna z žen chodila do jeho potápěčského kurzu. Druhá pobývala v jeho bungalovu. Zdálo se, že je do něj zamilovaná. Nikdo ji pak už nikdy neviděl.“

Marc se zachvěl. Začal se rýsovat profil opravdového predátora.

„Oběti. Řekněte mi jejich jména.“

„To nejde! Ne! Trvalo nám celá léta, než jsme vytvořili spis. Žádný novinář nám to teď nezničí!“

„Komu nám?“

„Rodinám. Našli jsme příbuzné po celé Evropě. Spojili jsme je. Naše aktivita směřuje do Malajsie.“ Hlasitě se ušklíbl. „Je jako krysa.“

Schrecker vypadal mimořádně vzrušeně. Kolikrát musel Reverdi zabít? Ačkoliv Markovi chyběly podklady, už si začal na mapě jihovýchodní Asie představovat místa, na nichž potápěč vraždil. Najednou mu to v hlavě cvaklo a on si vzpomněl na definici mnohonásobného vraha: „Jako většina sexuálních sadistů, je velmi mobilní, hodně cestuje, sociálně je zařaditelný, alespoň na první pohled, protože je schopen si na sebe brát masku normality, aby své oběti nevyplašil. A dokonale kontroluje místo činu...“

Marc riskoval ještě jednu otázku.

„Můžete mi aspoň říct, jaké národnosti ty holky byly?“

„Na shledanou. Už jsem řekl až příliš.“

„Počkejte!“

Skoro zařval. Pak pokračoval mnohem klidnějším tónem.

„Chtěl bych vidět jejich obličej. Jenom to. Pošlete mi jejich fotografie.“

„Abyste je mohl otisknout ve vašich novinách?“

„Přísahám, že neotisknu nic. Chci je jen porovnat s ostatními oběťmi.“

„Žádná podobnost neexistuje. To je první věc, kterou jsme si ověřovali.“

„Jenom fotky. Bez jmen, bez národnosti.“

„Nepřipadá v úvahu. Máme jen domněnky. A pokoušíme se navázat spolupráci se zeměmi, které spolupráci moc nevyhledávají. S rozdílnými soudními systémy. Skutečný hlavolam. Nevezmu na sebe riziko, že nějaký novinář...“

„Zapomeňte, že jsem novinář. Zapomeňte na publikování. Chci ten případ jen pochopit. Udělal jsem z toho osobní záležitost, chápete?“

Další ticho. Marc zašel příliš daleko, ale kdyby něco zjistil, mohl se strefit do černého. Dva lovci se našli.

„Jaké mi můžete poskytnout záruky, že je neotisknete?“

„Pošlete mi ty portréty elektronickou poštou na hranici rozlišení. Tak je nebudu moct otisknout v novinách. Jen si je prohlédnu na svém počítači.“

Advokát si poznamenal Markovu e-mailovou adresu a pak dodal:

„Pošlu vám data pobytu a předpokládaná data zmizení. Abyste se v tom vyznal.“

„Díky.“

„Pozor, něco za něco! Jakmile na něco přijdete, okamžitě mě budete informovat.“

„Spolehněte se.“

Další lež. Marc byl osamělý střelec. Nikdy nikomu své informace nepodával. Už málem zavěsil, když tu ho ještě něco napadlo. Chtěl z tohoto člověka vytáhnout, co si o tom opravdu myslí.

„Jste si jistý, že je Reverdi sériový vrah?“

Advokát neodpověděl hned. Vážil odpověď. Chtěl, aby jeho slova padla jako rozsudek.

„Divoké zvíře,“ řekl konečně. „Ve dvou známých případech bodl nejméně dvacetkrát. Rozřezal jim obličej, pohlaví a nadra. Jednal v záchvatu, v náhlém pudu, který ho nutí zabíjet bez přípravy, bez předchozího plánování. Divoké zvíře. Touží jen po krvi těch ubohých dívek.“

Schrecker se mýlil. Marc ze zkušenosti věděl, že Reverdi jedná přesně podle plánu. Jinak by po první vraždě přestal. Ale on naopak chystal další past. Podařilo se mu každou mladou ženu vlákat do svého doupěte a potom se zbavit těla. Ale advokát měl v jednom bodu pravdu. Jednalo se o záchvat. Chaotický a neovladatelný. Něco, nějaký detail, mu přikazoval zabíjet. Co to bylo?

Zamrazilo ho. To je klíč, který musí najít. Jiskru zla v mozku vraha. Při této myšlence se ještě zeptal:

„Jaké jsou moje šance pořádit s ním interview?“

„Žádné. V tuto chvíli je úplně omámený, ale až přijde k sobě, neřekne ani slovo. Od Kambodže nepřistoupil na žádné interview.“

„Od Kambodže?“

„Jedné novinářce se podařilo se s ním setkat, když byl v T-5, což je vězení v Phnompenhu. Ale nic nezjistila. Reverdi si jako obvykle hrál na ‚Pána přílivu‘, žijícího v souladu s přírodou. Opakoval všechny ty pitomosti. Obvinění odmítl jakkoliv komentovat.“

„Víte, jak se ta novinářka jmenuje?“

„Pisai, nebo tak něco.... Pracuje v *Phnom Penh Post*.“

Marc se s advokátem rozloučil, potvrdil svůj slib a poděkoval. Pak se podíval na hodinky. Jedenáct hodin dopoledne. V Ph-

nompenhu sedmnáct hodin. Otevřel internet, aby našel kontakt na kambodžský deník. Všiml si, že mu Schrecker už poslal e-mail. Portréty obětí z Phuketu.

Marc si díky softwaru Picture Viewer oba dokumenty otevřel. Advokát měl pravdu, obě zmizelé dívky byly hezké, ale nebyly si podobné. Neměly žádné společné rysy s Pernilou Mosensenovou a Lindou Kreutzovou. Jedna měla hranatý obličej s velmi rozhodným výrazem, zdůrazněným ještě dozadu staženými vlasy. Druhá se skrývala za dlouhými vlnitými vlasy a do objektivu hleděla našikmo. Obě dívky se podobaly pouze věkem a opálenou pletí. Holky na cestách za sluníčkem.

Schrecker připojil předpokládaná data zmizení. Březen 1998 u první dívky a leden 2000 u druhé. Marc si ve formátu fotografií Pernilly a Lindy oba portréty vytiskl a pak je na psací stůl rozložil vedle sebe jako hrací karty. Zvláštní hra, v níž byl jen jeden vítěz...

Jestliže všechny čtyři ženy byly opravdu Reverdiho oběti, proč si je vybral? Měly něco, co Marc neviděl, nějaké znamení, které spustilo jeho vražedné šílenství?

Připínáčkem zavěsil fotky na zeď a pak začal hledat spojení na *Phnom Penh Post*. V redakci mu anglicky mluvící novinář dal číslo na mobil Pisai van Tham.

Další telefonát.

„Haló?“

Marc začal anglicky vysvětlovat, ale žena ho s nadšením přerušila francouzsky. Hlas měla zvláštní, něžný a zároveň nosový. Jeho volání ji nepřekvapilo. Evidentně nebyl první.

„Chcete moje interview s Reverdim poslat e-mailem? V ang-

ličtině?“

Marc jí dal svou e-mailovou adresu a pak spustil:

„Jste jediný reportér, kterému se podařilo uskutečnit interview s Jacquesem Reverdim. Od toho dne nemluvil s nikým.“

Na druhém konci aparátu se ozval krátký ješitný smích.

„Jak jste to udělala? Jak vysvětlit takovou laskavost?“

Ozval se další smích. Tiché zamňoukání. Markovi připomnělo nějakou vzácnou kočku. Zlatá srst, zelené oči a vypočítavá mluva.

„Je to jednoduché. Jsem žena.“

„Žena?“

„Jacques Reverdi je svůdce. Je prostě na holky.“

„Když jste se s ním setkala, jaký byl?“

„Okouzlující.“ Další zamňoukání. „Holkař!“

Marka něco napadlo. Všichni potápěči byli na holky. Jacques Mayol a Umberto Pelizzari byli skuteční lamači ženských srdcí. Ale pro Reverdiho byla láska jen maska. Pisaï pokračovala:

„Hlavně úsměv. Velmi pomalý, velmi sladký. Jako ovoce, víte? A hlas. Rozpálený. Víte, to se ženám líbí... A jeho ženy milují.“

Se svou špatnou francouzštinou a mňoukáním mu začínala jít na nervy.

„Myslíte, že je vinen?“

„Určitě. Zabíjí ženy.“

„V Phnompenhu ho očistili, ne?“

„Kambodžská justice ano. Ale určitě je vinen. Cítila jsem to z jeho úsměvu... Touží po kůži žen.“

„Říkáte, že je miluje?“

„Ano. Vražda je poslední stupeň svádění. Na Sorbonně jsem studovala francouzštinu. Molièrův *Don Juan*. Pochopila jsem hlubokou pravdu. Svádění je destrukce. Don Juan je vrah. Zabije Elvíru. Ukradne jí srdce, duši i život. Reverdi je totéž. Vrah žen.“

Znovu se zasmála, a tentokrát v jejím smíchu zazněla i afektovaná hrůza. Marc pochopil, co trochu zmateně říkala. Vražda jako paroxysmus, pud. Kočička dodala:

„Holkař. Když s ním budete chtít dělat interview, pošlete kolegyni.“

„Můžeme ho v Ipohu kontaktovat?“

„On už v Ipohu není.“

„Cože?“

„Reverdi nemocnici opustil.“

Marc se nechal strhnout.

„Proboha! Kde je?“

„Ve státním vězení v Kanaře, nedaleko Kuala Lumpur. Převezli ho včera odpoledne, tedy ve čtvrtek 13. února. Psychiatri řekli, že je vyléčen. Každopádně je při smyslech. Odpovědný za to, co udělal.“

Marc nevěděl, jestli se jedná o dobrou, či špatnou zprávu. Neměl žádný kontakt. A hlavně neznal jméno jeho obhájce.

„Kdo o převozu rozhodl?“

„On. Požádal, že se chce vrátit do vězení... normálního.“

„Požádal...?“

„Jestli tady někdo něčemu nevěří, tak tomu, že je blázen!“

8.

POD PLASTIKOVÝM VÍKEM bylo jídlo rozdělené do přihrádek.

V největší z nich plavaly nějaké roztřepené kousky masa v masné omáčce – určitě skopové. Vedle byla přilepená hrst rýže. V dalších dvou přihrádkách ležel sýr zabalený v igelitové fólii a zčernalý banán.

Jacques Reverdi, jenž seděl do půl pasu nahý na zemi, v duchu spočítal kalorie. Když připočítal tohle jídlo k snídani a k večeři, došel k číslu kolem 1600 kalorií. Do jeho běžného denního příjmu stravy tedy chybělo 1000 kalorií. Musí najít způsob, jak tenhle rozdíl nahradit.

Zvedl hlavu a zakryl si dlaní oči, aby se uchránil před slunečním světlem. V jedenáct hodin byl dvůr tak bílý, že to člověka až oslepovalo. Vězňové stáli ve frontě na jídlo, všichni měli na sobě bílá tílka a bílé kraťasy a schovávali se ve stínu jídelny. Obrysy jejich postav se roztahovaly po zemi jako organická a černá chapadla. Další už jedli, schoulení nad svým jídlem u vzdálenějších zdí.

Hlavní budovy – kantýna, hovorna a kanceláře – obklopovaly dvůr a vypadaly, jako kdyby byly ulité přímo z asfaltu. Věžňové se tam mohli pohybovat svobodně, ale po několika krocích vždycky narazili na zeď nebo na zamčené dveře. Tady vládla jen představa svobody – fata morgana.

Reverdi zvedl oči ještě výš a zadíval se na strážní věže, tyčící se ve čtyřech koutech dvora. Věže spojovaly oslnivě bílé zdi s kotouči ostnatého drátu na vrcholu, jejichž špice tady nahradily čepele břitev.

Usmál se. Tenhle nepřátelský obraz se mu líbil.

Všechno je lepší než zůstat v Ipohu.

Ostatně, na člověka, kterého chytili in flagranti při vraždě, se mu nevedlo špatně. Hrábl prsty do jídla, a přitom v duchu počítal, v čem všem měl štěstí. Nejdřív těsně unikl lynčování v Paponu. Pak, navzdory tomu, že byl v transu, neprozradil nic z Tajemství. Tím si teď byl jistý. Poslední rozhovor s psychiatrem, k němuž došlo v Ipohu v předvečer jeho převozu, mu to potvrdil. Nikdo nic neví.

Pak se mu podařilo nechat se přeložit do Kanaru a ztratit se v davu. Dva tisíce vězňů a mezi nimi ti nejhorší kriminálníci, obvinění z vražd, znásilnění a obchodu s drogami. K tomu jste ještě museli připočíst ženské oddělení a budovu s nezletilými. Opravdové město, skládající se z bílých nebo béžových bloků, v nichž se slunce odráželo celý den a nakonec způsobovalo, že se pod víčky objevily černé čmáranice, tak bylo oslepující.

Po příjezdu se Reverdi bál nejhoršího. Když mu dělali osobní prohlídku, všiml si, že na zdech přijímací místnosti visí novinové výstřižky o jeho zatčení. Bachaři si dělali srandu, že

západní „šelmu“ zlomí. Ačkoliv teď na něj volali číslem 243-554, pořád zůstal západní hvězdou. Slavným vrahem, jenž pouze svým renomé zesměšnil vězeňské autority.

Ale zmýlil se. Nechávali ho v klidu. Dokonce ho ani neumístili do oddělení s nejvyšší ostrahou. Díky nevysvětlitelnému zázraku se mohl volně pohybovat – tedy smažit se deset hodin na tomhle dvoře.

Začal věřit, že má nějakého strážného anděla. Hlavně když zjistil, jakou má celu. Vypadala skoro jako malý pokoj o pětadvaceti metrech čtverečních. Holé, krémové zdi, cementová podlaha částečně překrytá rohožkou. Všechno, co měl rád: čistota a strohost. Dokonce tam vpravo byla zídka s šedivými obkladačkami, oddělující koupelnu se sprchou a záchodem. Žádné nechutné graffiti, žádná díra v cementu, zakrytá tvrdým papírem, aby nesmrděla, žádné černé skvrny na zemi, které by tu zůstaly po předchozích vězních. Naprosto čistý prostor.

A hlavně tam byl sám. Žádné lidské hrozny, žádní páchnoucí spoluvězni, žádní masturbující vizionáři, jako tomu bylo v T-5. Dokonce s ním nikdo nesdílel celu. Byl si jistý, že jeho izolace nevyplyvá jen z bezpečnostních důvodů, ale že to je skutečné privilegium.

Když mu bachař přinesl mýdlo a ručník, Reverdi se ho zep-
tal, komu za to všechno vděčí. Muž pokrčil rameny, že neví.

„To je evropské menu.“

Ze zadu se ozval nějaký hlas francouzsky. Reverdi otočil hlavu a před ním se zjevil mužíček, jenž ve svém tílku přímo plaval.

„Sýr,“ dodal. „Takový malý bonus pro lidi ze západu.“

Po asijském způsobu se posadil na paty. Jacques otevřel ústa, aby řekl „zmiz“, ale rozmyslel si to. Na dvoře ho ostatní pozorovali. Tváře jako spálená kůra Tamilů, šafránová plet' Malajců, měděné tóny Číňanů. Už dlouhá léta tyhle lidi potkával. Při představě, že s nimi bude muset mluvit, že bude zase čelit jejich jazyku, jejich způsobům a jejich předsudkům, se ho zmocňovalo vyčerpání. Francouz by tohle mohl změnit.

Bez odpovědi se na něj usmál. Muž byl opravdu maličký. Reverdimu připomínal šedivé opičky, žijící ve skupinách, aby se v lese mohly lépe bránit. Jeho tvář, osmahlá jako vydělaná kůže, byla příšerná. Rozštěpená, zlámaná a propadlá. Jako kdyby ji někdo zpracoval břitvou nebo boxerem. Připomínal Cheta Bakera. Jaz-zového zpěváka a trumpetistu, který byl jako mladý moc hezký a jehož tvář se postupně začala scvrkávat a rozrývat vráskami, až se proměnila v cosi křivého, s očními důlky jakoby zaraženými dovnitř. Ve vězňově případě tady byla ještě další deformace. Měl zaječí pysk a křivou jizvu, která jako by mu paralyzovala levou stranu obličeje.

„Jmenuju se Eric,“ řekl a podal Reverdimu ruku.

Reverdi mu ji stiskl.

„Jacques.“

„Ty se představovat nemusíš. Tady seš za hvězdu.“

„Jsou tady ještě nějakí další Francouzi?“

„S tebou jen my dva. Jsou tady taky dva Angličani, jeden Němec a pár Italů. Z Evropy je to všechno. Všichni kvůli pašování drog. Většina dostala doživotí. Já byl odsouzenej k smrti. Kvůli třiceti gramům heráku. Ale trest mi snížili na dvacku. Když se budeme chovat slušně, pustí nás po deseti nebo patnácti letech.“

Nikdo si nestěžuje. Všechno je lepší než provaz.“

Eric se zarazil. Zřejmě litoval, že se před Jacquesem zmínil o oběšení. Sedl si a začal se škrábat mezi prsty na nohou.

„Máme kliku, že jsme Francouzi. Ambasáda nám posílá každé druhé měsíce doktora, aby ověřil náš zdravotní stav. Nesměj nás mlátit. Bachaři se zaměřují na Indonésany nebo na ty, který nemá v Malajsii velvyslanectví.“ Ušklíbl se a soustředil se na prsty. „Dostávaj do držky!“

Reverdi pohlédl na skupinu dozorců stojících na nádvoří. Všichni měli tmavozelené uniformy a v rukou drželi obušky. Vypadali mnohem podezřeleji než samotní vězňové.

„Pověz mi o bachařích.“

„Až do loňského roku to ušlo. Dokonce tu byl docela klídek. Kanaru považují za vzorový vězení. Moderní. Jenomže od minulého prosince se tady změnil šéf bezpečnosti. Jmenuje se Raman a přivedl si své vlastní lidi. Peklo.“

Jacques si opřel hlavu o zeď.

„Poznal jsem všechny druhy pekla.“

„Raman je magor. Je zkorumpovanej až po slipy, ale to je normální. Je to silně věřící muslim, až na hranici fundamentalismu. A zároveň buzerant. To všechno se mu v tý jeho zasraný palici promíchalo. Někdy má úplně děsný záchvaty zuřivosti. Vždycky se vyřádí na nás. Ale ty záchvaty, to není to nejhorší. Nejhorší je, když se začne chovat laskavě, jestli víš, co tím chci říct. Až doted' se mi vždycky podařilo se mu vyhnout, ale radši si ani nepředstavuju, co se děje ve sprchách.“

Reverdi se usmál a pomyslel si, že při jeho ošklivosti mužíkovi nic nehrozí. Dál pozoroval muže v uniformách, kteří

ho také sledovali. Připadali mu strašně nervózní. Nebylo to normální.

„Nejsou sjetý?“

„Jenom Ramanovi muži. Koks, čichání, amfetaminy. Když se sjedou yaa-baaou, tak se jim radši vyhni.“

V posledních patnácti letech se jihovýchodní Asie přiklonila k amfetaminům. A mezi nimi byla yaa-baa největší metlou. Malá pilulka ve tvaru srdíčka, s jahodovou nebo čokoládovou příchutí, ničila nervové obvody a vyvolávala záchvaty naprosto nečekaného násilí. V Thajsku se jeden deník pravidelně věnuje úmrtím vyvolaným yaa-baaou.

„Ale nejsme ve středověku,“ pokračoval Eric a snažil se Reverdiho uklidnit. „Ředitel krimu je má v merku. Existují stížnosti. Při prvním průseru půjde ten hajzl před disciplinární komisi i s tím svým ‚komandem šílenejch čuráků‘. A zatím počítáme dny.“

Jacques pozoroval vězně, kteří se s jídlem shromažďovali podle etnického původu. Hrbili se nad svými mazlavými prsty a seděli přitom na bobku, jako kdyby při jídle zároveň i srali.

„Party spolu držej podle bloků?“

„V zásadě ne. Ale když máš prachy, můžeš se mezi ně dostat. Je to přirozená tendence. Bachaři zavíraj oči. Ale jakmile dojde k prvnímu průseru, hned je zase rozdělí.“ Dal se do smíchu. „Nakopou je do koulí...“

„A bílí?“

„Utopený v davu. Angličanům se podařilo najít společnou celu. U Číňanů. Italům taky. Mezi Indy.“

Reverdi si vzpomněl na svou garsonku s koupelnou. Ještě

nepochopil, do jaké party patří. Pokud ho ovšem nezařadili do privilegovaného bloku, v němž jsou Malajci a bohatí Indové.

„Každý klan má svou specializaci?“

„Jo. Číňani a Malajci žijou podle svého rytmu. První prodávají všechno, druhý na všechno kašlou. Indové mají na starosti administrativní problémy. Hrajou si na advokáty. Za prachy napíšíou každé blábol. Indonésani jsou otroci. Budeš si moc jednoho zaplatit, stačí ten kousek sejra. A Filipínci jsou ti nejhorší.“

„Pořádkové síly?“

„Vrazi. Nejhorší ze všech. Nemají co ztratit.“

Reverdi pokračoval v prohlídce a teď se zadíval na plechové střechy, které byly vidět za centrálními budovami. Eric sledoval jeho pohled.

„Dílny. Pro každé blok jedna. Znáš princip: Zaměstnat nám ruce, abysme si vyprázdnili hlavy. Platěj nám krabičkama sardinek. Ale to se tebe netejká. Když seš ve vazbě, nesmíš pracovat.“

Eric roztáhl uzlovité paže.

„Vzadu je fotbalový hřiště. Pak, o kus dál, podél močálů stojí na pilotech chaty, který se nějakým chlápku podařilo postavit, když si materiál nakoupili od bachařů. Takový přechodný bydlíště, jestli chceš...“

„A támhle to?“

Jacques ukázal na tři rozložitě budovy stojící vpravo a poznamenané vlhkostí.

„První je *guian*. Díra. Tam nacpou všechny, který nemá čím zaplatit fet. Když moc řvou, Raman je nechá přemístit do

druhého bloku. Na samotku.“

„A ta třetí budova?“

„Ta třetí, to je... to je...“

Eric zaváhal, ale Jacques pochopil.

„Oddělení odsouzených k smrti,“ řekl konečně. „Šibenice je vevnitř. Vypadá to, že...“

Znovu se zarazil. Začal si drápat strupy na chodidlech. Reverdi zhnuseně polkl. Chodba smrti. Přísahal si, že na to nebude myslet, a věděl, že díky vůli to dokáže. Jeho nová výzva: Žít do poslední vteřiny a ignorovat smrt.

Zvedl obličej ke slunci a cítil, jak mu spalující světlo stéká po kůži. Usmál se. Pocity. Život. Když znovu otevřel oči, zeptal se:

„A možnosti útěku?“

„Stoprocentně žádný. Z Kanary se neutíká.“

Reverdi si vzpomněl na uvítací větu dozorců v Osvětimi: „Odtud vede jediná cesta ven. Komínem.“ Pro něj tou cestou bude provaz.

Eric dál zatloukal hřebík:

„Zdi jsou sedm metrů vysoký. Před dvěma lety se nějakým chlapům podařilo přes střechu kantýny vylízt až nahoru. Jeden si rozříz břicho o ostnatej drát. Druhej se tam zachyt rozkročmo a spad na druhou stranu. A posledního chytli v močálu, kde se dusil bahnem. Maj tady cvičený psy, který chytěj stopu dokonce i ve vodě. Přivezli je z USA. Nějaký mutanti, adaptovaný na vězeňskej systém. Ale nikdy nejsou dost rychlí, najdou vždycky jen mrtvolu.“

Náhle si Reverdi všiml bizarní scény. Asi sto metrů vlevo, v mrtvém úhlu budovy, se nějaký muž s oholenou hlavou plížil

jako stín podél zdi. Tam se setkal s dalším vězněm. Mladíkem, s dlouhými vlasy, lesknoucími se kokosovým olejem, který měl tak upnuté šortky, až mu byly vidět obrysy koulí. Androgydní individuum vzalo muže za ruku a zmizeli spolu v budově.

„Thajci,“ komentoval Eric. „Na ně jsem zapomněl. Sto babek. Nashromážděj spoustu prachů, aby se nechali operovat. Můžu ti sehnat i holky. Jeden bachař je sem vodí v pátek po modlitbách. Jestli nějakou chceš, stačí...“

„Ne. Žádné ženy.“

Eric si v tu chvíli všiml, že má Reverdi oholenou celou hrud’.

„Tak Thajce,“ řekl s úšklebkem. „Jestli je to tvůj vkus...“

„Kvůli potápění.“

„Co?“

„Mám oholenou kůži kvůli potápění. Líp ti pak přilne kombinéza.“

Erikovi se očividně ulevilo.

„Jestli chceš kouřit nebo si dát lajnu, mám plán, jak...“

„Žádné drogy taky nechci.“

„Mobil?“

„Ne.“

Eric se rozpačitě odmlčel. Reverdi mu hodil kost.

„Až budu něco chtít, obrátím se na tebe.“

Eric mu věnoval svůj nejkrásnější úsměv. Vypadal jako klávesnice u piana, s bílými a černými klávesami. Postavil se s výrazem člověka, který právě uzavřel výhodnou smlouvu.

V tu chvíli Reverdiho oslovil nějaký další hlas:

„*Jumpa!*“

Před ním stál dozorce. Jacques překvapeně vstal. *Jumpa.*

JEAN-CHRISTOPHE GRANGÉ

Tohle slovo neslyšel už dávno.
Znamenalo „návštěva“.

9.

JAKMILE VEŠEL do hovorny, pomyslel si, že se ocitl před svým strážným andělem.

Asi třicetiletý Číňan upnutý v drahém obleku. Malý a velmi tlustý. Na útok tropů odpovídal lesknoucím se potem, který ho pokrýval jako jemný lakovaný film. V pravé ruce držel aktovku z červené kůže. Pod ohnutou levou rukou svíral karton cigaret, tabulky čokolády a časopisy. Žádné pochybnosti: strážný anděl.

Dozorce postrkoval Reverdiho přes sál. Pro tuto příležitost mu na zápěstí a na nohy natáhli ocelové řetězy. Měl pocit, že hraje roli krvavého zabijáka, kterému nelze věřit. Řetězy, dozorcova karabina, železné řinčení kroků, všechny tyto detaily mu připadaly falešné. Folklór, nic jiného. Kdyby se Reverdi rozhodl hrát s kartou reality a například by dozorce uškrtil řetězem, muž by byl mrtvý dřív, než by pušku stačil nabít.

Hovornu tvořil dlouhý úzký sál se spoustou ventilátorů. K dispozici bylo několik stolů s židlemi stojícími na protilehlých stranách. Slunce pronikalo dovnitř otevřenými stropními

okénky a lámalo se v nejrůznějších úhlech, jako laserové paprsky.

Číňan položil věci, kterých měl plné ruce, a vykročil Reverdimu vstříc.

„Jmenuji se Wong Fat,“ řekl anglicky a při pohledu na řetězy zaváhal, jestli má Reverdimu podat ruku. „Jsem váš obhájce. Říkejte mi Jimmy. Trvám na tom. Je to moje anglické křestní jméno.“

„Nikoho jsem nežádal.“

Advokát rozpřáhl ruce na znamení, že je to samozřejmé.

„Ex offio.“

V tu chvíli Reverdi pocítil, jak se ho zmocňuje malátnost. Při představě komedie, jaká ho čekala – výslechy, konfrontace, rekonstrukce a potom maškaráda soudu, s malajskými soudci v bílých parukách –, skoro začal litovat, že ho v Paponu nezlynčovali.

Wong Fat ukázal dozorcí na jeden stůl. Dozorce přinutil silou Reverdiho, aby se posadil, a potom ho připoutal řetězy na ruku a nohou ke kruhu, vsazenému do země. Mezitím se Číňan usadil naproti a rozložil po stole karton cigaret, tabulky čokolády a časopisy.

Reverdi ho pozoroval. Tatínekův synáček, řekl si v duchu, vyčpaný americkými palačinkami a smaženými nudlemi. Nehty na buclatých rukou prošly manikúrou. Pod sakem měl košili značky Ralph Lauren, která ho obepínala jako střívko párek. Voněl mužným parfémem, kterého si na sebe musel vylít nejmíň půl lahve. Svou žlutou pletí připomínal figurínu vyrobenou z voňavého vosku. Jacques se nakonec usmál. Jeho obhájce se

podobal vánoční svíčky.

Dozorce ustoupil až ke dveřím a pušku přitom držel v ruce. Wong Fat počkal, až bude mimo doslech, a potom věci na stole přistrčil k Reverdimu.

„Dárky.“

Reverdi mlčel. Ani nesklopil oči. Číňan se dál strnule usmíval a dodal:

„Doufám, že se vám cela líbí. Ti pitomci vás chtěli strčit na oddělení s nejvyšší ostrahou.“

Reverdi nereagoval. Wong Fat tlesknul, jako by chtěl označit začátek slyšení. Pak před sebe opatrně položil aktovku a pohladil opotřebovanou kůži. Potom konečně dvěma pohyby palce otevřel pozlacené zámky.

Z toho, jak provedl tento malý ceremoniál, Jacques pochopil, jak láskyplný vztah má Číňan ke své aktovce. Určitě ho doprovázela během celých studií. Soukromé školy v Kuala Lumpur. Anglické fakulty. Návrat do KL, kde mu tatínek určitě zaplatil bohatou a mezinárodní klientelu. Proč přijal zastupování ex offio v tomto případě?

„Budu k vám upřímný,“ řekl a svá slova doprovodil salvou slin. „Váš případ se nevyvíjí dobře. Vůbec ne. Mám tu protokol z policie v Mersingu. Potvrzuje se v něm, že vás chytili na místě činu. Mám rovněž kopii pitevního protokolu, dokument sepsaný nejlepšími malajskými pathology. Na těle napočítali dvacet sedm ran nožem...“

Jacques dál zachovával mlčení. Od okamžiku, kdy se posadil, se nepohnul ani o milimetr.

„Detailně rány prostudovali a naprosto explicitně hovoří

o ‚krutosti‘ a o ‚patologické zuřivosti‘.“

Advokát zmlkl a čekal na Reverdiho reakci. Žádná nepřicházela. Znovu tedy sáhl do aktovky a vytáhl z ní další svazek papírů.

„Dostal jsem rovněž výsledky analýz z Government Chemistry Department v Petaling Jaya. Jsou zdrcující. Otisky na noži jsou vaše. Krev odebraná z vašich nohou a kůže patří oběti...“

Zamával dalšími dokumenty.

„Je tady samozřejmě svědectví rybářů z Papanu. To ale můžu zpochybnit, stejně jsou ve vězení pro pokus o lynčování.“ Položil buclatou ruku na dokumenty. „Ale zbytek obžaloby je závažný, Jacquesi. Můžu vám říkat Jacquesi, vidíte?“

Protože se mu nedostalo žádné odpovědi, konečně se přestal usmívat a opakoval:

„Velice závažný... Z tohoto pohledu neexistuje jediný způsob, jak vás zprostit viny.“

Reverdi v právníkově hlase a chování rozeznal jakési vzrušení. Ten mladík nebyl ani znechucený, ani vyděšený tím, jaký zločin měl obhajovat. Zdálo se, že ho případ naopak fascinuje. Jacquese intuitivně napadlo: Wong Fat se nechal jmenovat dobrovolně, aby se mohl přiblížit ke „zrůdě“.

„Neexistuje žádné jiné řešení než dokázat vaše šílenství. Je to jediný způsob, jak se vyhnout hrdelnímu trestu. Budete do konce života internováni. Ale jestli projevíte trochu lítosti, můžete být podle názorů odborníků propuštěni na svobodu po dvaceti letech.“

Reverdi dál mlčel. Číňan zakašlal a pak pokračoval:

„V tomto smyslu byl ten váš záchvat v Papanu velmi pozi-

tivní. Stejně tak jako váš pobyt v Ipohu. Škoda, že jste v tom ústavu nezůstal.“ Sevrhel ruku v pěst. „Kdybych dostal toho pito-mce, který vás odtamtud nechal převézt, tak...”

„To jsem byl já.“

Jimmy sebou při zvuku jeho hlasu trhnul.

„Požádal jsem, aby mě převezli do Kanary.“

„To jsem nevěděl... To je velká škoda... Abych vás mohl obhajovat...”

„Nebudu se hájit šílenstvím. Nejsem blázen.“

Wong Fat vybuchl smíchy a doslova se přitom válel po stole. Náhle se podobal špatnému a neposlušnému žáčkoví.

„Ale to je jediný způsob, jak se vyhnout trestu smrti.“

„Poslouchej mě!“ skočil mu Reverdi do řeči, ale řetězy se ani nepohnuly. „Do Ipohu se nikdy nevrátím. Nepotřebuju se léčit.“

Číňan se zamračil.

„A co chcete dělat? Přiznat se?“

„Ne.“

„Přece nebudete tvrdit, že jste nevinný!“

„Nebudu se obhajovat. Neřeknu nic. Ať malajská justice dělá svou práci. Mě se to netýká. Neodpovím na žádnou otázku.“

Jimmy zabubnoval prsty na starou aktovku. Tohle nečekal. Ohryzek se mu v hrdle třásl jako koule na bilboquet. Podíval se poočku na Reverdiho a pak zariskoval další slova:

„Pro tuto chvíli mi musíte něco slíbit.“ Nasadil důvěrný tón.

„Nesmíte s nikým mluvit. Hlavně ne s lidmi z francouzského velvyslanectví! Chtějí jmenovat konzultanta. Francouzského právníka, který se seznámí s případem. To bude mít na celou

věc velice špatný vliv. Malajští soudci jsou nedůtkliví.“

Jacques mlčel, ale tentokrát se jeho mlčení dalo vysvětlit jako souhlas.

„A samozřejmě žádný novinář!“ pokračoval advokát. „Žádné tiskové prohlášení, žádná interview. Musíme jednat v utajení. Rozumíte?“

„Právě jsem ti to řekl. Nebudu mluvit. Ani se soudcem, ani s novináři. Ani s tebou.“

Wong Fat ztuhl. Reverdi změnil tón.

„Pokud mi ovšem něco neřekneš.“

„Prosím?“

„Jestli chceš, abych se ti s něčím svěřil, musíš s tím začít ty.“

„Nechápu, co...“

„Psst!“ vydechl Reverdi a položil si ukazováček na rty. Řetězy poprvé zachrastily.

Číňan se rozesmál. Ale byl to příliš silný a přehnaný smích. Známka rozpaků.

„Narodil ses v Malajsii?“

Jimmy přikývl.

„V jaké provincii?“

„Perak. Cameron Highlands.“

Reverdi v Cameron Highlands jednoho Wong Fata znal. Mohlo se jednat o náhodu...

„Co tam tvůj táta dělá?“

„Má chovnou farmu.“

„Motýlí?“

„Ano. Jak... jak to víte?“

Reverdi se usmál.

„Znám tvého otce. Jednu dobu jsem od něj kupoval zboží.“

Číňan byl úplně vyvedený z míry.

„Jaké... jaké zboží?“

„Otázky tady kladu já. Vyrostl jsi tam? V džungli?“

„Žil jsem tam až do patnácti,“ odpověděl Jimmy proti své vůli. „Pak jsem odjel studovat do Anglie.“

„Vrátil ses zpátky do vlasti?“

„Když mi bylo dvacet. Abych dokončil studium práv v Kuala Lumpur.“

„A pak?“

„Vrátil jsem se domů, do Cameron Highlands.“

Tenhle návrat do džungle nevypadal moc pravděpodobně. Cameron Highlands byl kraj, nacházející se v poměrně velké nadmořské výšce. Zazobaná společnost z Kuala Lumpur ho měla v oblibě, ale jen na víkend. Jacques si nedokázal představit, že by se právník vracel do džungle.

„Je to můj rodný kraj,“ dodal Jimmy, jako by uhádl pochyby svého společníka.

Reverdiho něco napadlo. Tenhle tlustý a zaostalý adolescent mu připadal čím dál míň čitelný.

„Jezdil jsi na výlety?“

„Po kraji?“

„Jezdil jsi na výlety kolem Cameron Highlands?“

„Ano a ne. Víkendy...“

Jacques ucítil nějaký zvláštní pach. Něco kyselého, co přebilo Číňanův parfém. Pach strachu. Pokračoval:

„Kam jsi jezdil?“

„Na sever.“

„K hranicím s Thajskem?“

Jimmy se na židli zavrtěl. Pach už byl naprosto jasný. Vzduchem poletovaly molekuly strachu. Reverdi hřebík dorazil:

„Proč tam?“

„Na... lov motýlů.“

„Jakých motýlů?“

Jimmy neodpověděl. Reverdi pokračoval:

„Malých krásných a horkých kundiček?“

„Co...? Já... já nevím, co tím chcete říct.... To je absurdní!“

Třesoucí se Číňan zavřel aktovku. Jacques hleděl na jeho buclaté ruce a přitom měl vizi. V duchu viděl tlustého, mnohem mladšího muže, jak si ho honí v tatínkově skleníku mezi motýly, skarabey a škorpiiony a jak sklízí svou rozkoš pomaličku, mezi štípnutím hmyzu. Ted', když si to představil, věděl, že ho pevně drží. Číňan byl vězněm svého ducha. Reverdi zasadil poslední ránu:

„Od devadesátých let a od té doby, co se objevil AIDS, jezdí Malajci hledat panny na thajskou hranici. Podle toho, co vím, se dá holka deflorovat za pět set dolarů. Pro pracháče, jako jsi ty, žádnéj problém...“

„Jste blázen!“

Wong Fat se vztyčil, ale Reverdi ho chytil za zápěstí a přinutil ho sednout si zpátky. Pohyb to byl tak rychlý, že dozorce neměl čas zasáhnout. Jacques zašeptal:

„Řekni mi, že to není pravda! Že jsi každý víkend nejezdil shánět holčičky! Do Kerohu, Tanah Hitamu, Kampong Kalai. Platil sis je! Ach, ano, jaká rozkoš, prcat takový cukrátku bez prezervativu!“

Advokát mlčel. Oči mu těkaly a hledaly úkryt na podlaze. Reverdi mu pomaličku stiskl ruku a potichu řekl:

„Ničeho nelituj. Nikdy!“

Číňan zvedl oči. Po tvářích mu tekly velké slzy.

„Znáš ten citát Ranzaie Roka? ‚Když potkáš Buddhu, zabij ho, když potkáš rodiče, zabij je, když potkáš svého předka, tak zabij svého předka! Teprve pak se osvobodíš!‘ Musíš se vyrovnat se vším. Nesmíš se nikdy za nic stydět, rozumíš?“

Viděl, jak se v Jimmyho očích zablesklo nadějí. Proto sem přišel! Hledat spoluúčast ve Zlu.

Jacques nechal uběhnout minutu v naprostém tichu, a pak, když Číňan nabral dech, pokračoval:

„A teď je řada na mně.“

Číňan se na židli zavrtěl. Vypadalo to, že se mu ulevilo, že už ho nikdo nebude grilovat.

„Vstaň a stoupni si mi za záda!“

Wong Fat to s velkým váháním udělal. Dozorci se narovnal a pozorně sledoval, co se děje. Jimmy na něj zamával, aby ho uklidnil.

„Podívej se mi na zátylek!“

Na okamžik ucítil zrychlený a horký dech muže stojícího za ním. Zároveň zaznamenal výrazný a slizký pach jeho potu. Naopak vychutnával svou vlastní suchou čistotu. Jemu se pokožka nepotila. Nakrátko ostříhané vlasy se mu nelepily. Patřil do anorganického světa.

„Co vidíš?“

„Já... stopu.“

„Jakou stopu?“

„Čárku. Něco jako jizvu, na které nerostou vlasy.“

„Jaký má ta jizva tvar?“

Ticho. Reverdi odhadoval, že se mu Číňan sklání nad zátylkem a pečlivě vybírá slova.

„Řekl bych... otvor, spirála.“

„Běž si sednout zpátky.“

Jimmy se s klidnějším výrazem vrátil na židli. Reverdi zvolil ten nejvážnější tón, který běžně používal, když vedl kurzy potápění.

„Není to jizva. Ne v tom smyslu, jaký si myslíš. Nebyla tam žádná vnější rána. Je to jen ložisková plešatost.“

„Ložisková plešatost?“

„Po prožitém psychickém šoku ti přestanou na nějakém místě na hlavě růst vlasy. Kůže si uchová stopu traumatu.“

„Jakého... jakého traumatu?“

Reverdi se usmál.

„To by trvalo dlouho, než bych ti to vysvětlil. Musíš jen pochopit, že se mi v dětství něco stalo. Od toho šoku nosím na hlavě ten obrazec, který se mi vepsal do kůže. Smyčku, připomínající ocas škorpióna.“

Číňan zůstal sedět s otevřenou pusou. Ohryzek se mu už nepohyboval. Zapomněl polykat sliny.

„Kdokoliv jiný by to znamení zamaskoval svými vlasy. Já ne. Rána, kterou člověk skrývá, oslabuje.“

Wong Fat na něj dál upřeně hleděl. Víčka mu rychle mrkala, jako kdyby ho oslňovala lampa.

„Moje rána není znamením slabosti. Ani tělesné vady. Je to znamení moci, kterou musí všichni vidět a akceptovat. Nikdy

nic neskrývej, Jimmy! Ani své touhy, ani hříchy. Tvoje neřest, tvoje touha po pannách je tvůj otisk, který ve světě zanecháš.“

Reverdi znovu udělal pauzu. Jimmy byl v úplné extázi. Pak Reverdi máchl vzduchem svými řetězy a slavnostně pronesl:

„Jestli chceš být můj přítel, vyžeň ze srdce stud! A už se mnou nemluv tím blahosklonným tónem! Už mi nevysvětluj zákony své země. Ještě jsi ani nechodil, když jsem se já už potápěl s ilegálními rybáři na širém moři u Penangu. A hlavně už přede mnou nikdy nemluv o šílenství!“

Pak Jacques zařval:

„*Warden!* Dozorce!“

A dodal něžným hlasem, jako kdyby Jimmymu podával rozkrojené mango:

„A ty cigarety si odnes. Já nekouřím.“

10.

VE SVÉ KNIHOVNĚ nenašel, co hledal.

Ted' zkoušel štěstí v archivu *Limieru*.

Bylo to obrovské místo, připomínající labyrint. Vydavatelská skupina majitele deníku koupila několik skladišť bývalých novin, jejichž historie sahala až do začátku 20. století. Na první pohled to tu vypadalo, jako když jsou na chodbách v kovových skříních založeny pojistné smlouvy nebo spisy sociálního zabezpečení. Ve skutečnosti v sobě skrývaly velkou část zločinů lidstva – vraždy, znásilňování. Incesty. Ty nejhůře představitelné krutosti tu byly pečlivě seřazeny podle let, čísel a kategorií.

Marc tady často pracoval, hlavně psal černou kroniku. „Černé spisy historie“ specifické stránky *Limieru*, věnované zločinům minulosti. Vedle archivu se nacházel i pracovní sál, kde stálo několik psacích stolů a automat na kávu. Připomínalo to tu skutečnou knihovnu.

Ale klíčovým prvkem každého pátrání byl místní archivář

Jérôme, který vypadal, jako kdyby ho koupili už s těmi skladišti. Marc neznal ani jeho příjmení. Vyjadřoval se tak, jako kdyby se osobně účastnil všech procesů a vyšetřování, jejichž spisy tu byly uloženy. Neuniklo mu žádné jméno, žádné datum. Fyzicky připomínal karikaturu. Nedal se vůbec odhadnout jeho věk. V každém ročním období na sobě nosil několik svetřů. Několik vrstev vlny a nylonu. Na Markovu otázku ho Jérôme bez váhání nasměroval na správné místo.

Když Marc v to pondělní ráno kráčel uličkami mezi kovovými skříněmi a registračkami, neustále myslel na uplynulý víkend. Pořád si v duchu přehrával všechno kolem Jacquese Reverdiho. Kompulzivní vrah. Divoké zvíře. Svůdce. Holkař.... Slova vyslovená Erichem Schreckerem a malou Kambodžankou mu vířila v hlavě. Bezpochyby měl pravdu, ale momentálně byl přesvědčen, že v tuto chvíli nikdo o tomto muži a jeho činech nezná pravdu.

V pátek narazil na nový článek, který se víc zabýval případem v Kambodži z roku 1997. Ale vůbec ho nenapadlo něco o tom napsat nebo poskytnout Verghensovi nějakého sólokapra. Rostlo v něm nemilosrdné přesvědčení. Jacques Reverdi byl ztělesněním Zla a sledoval nějaký skrytý cíl. Jeden z těch čirých diamantů, které Marc hledal už tak dlouho. Vrah, jenž má díky svým spirituálním praktikám otevřený vstup ke svým neurózám a přes ně, jako přes průhledné sklo, může ukázat tvář Zločinu.

Na dva dny se zavřel do ateliéru a znovu se ponořil do studia všech dokumentů. Novinové výstřižky, fotografie, životopisy, internet, všechno znovu prošel. Mohl z paměti citovat celé

pasáže. Ale všechna fakta, vyšetřování, komentáře a nadšené ódy se věnovaly pouze „pozitivnímu“ období Reverdiho života. A co se týkalo interview, které pořídila Pisaï, bylo ploché jako moře.

V neděli večer, vyčerpaný osmačtyřiceti hodinami bezvýsledného pátrání, došel k přesvědčení, že jediná možnost je se s vrahem sblížit. Všemi prostředky z něj vyrazit interview.

Byl to jediný způsob, který uměl.

V tu chvíli dostal nápad, ještě neurčitý a mlhavý. Zastavil se v nové uličce a našel skříň, kterou hledal. Otevřel posuvné dveře a vyndal staré číslo *Limieru*. Ve stoje ho prolistoval a objevil článek, který si chtěl znovu přečíst.

Popisoval korespondenci mezi vězni a lidmi zvenčí. Marc nebyl odborníkem na toto téma a pouze věděl, že sérioví vrazi dostávají spousty dopisů: nadávky, vybízení k lítosti, soucitné dopisy, ale taky básně, vyznání lásky a obdivné tirády...

Přeběhl očima článek a ukládal si do paměti fakta a čísla. Vrazi, jako byl Guy George, dostávali v době, kdy probíhal jejich soud, až sto dopisů denně. A co bylo ještě zajímavější, američtí vrazi měli na internetu svoje webové stránky – například Charles Manson vlastnil velmi navštěvovanou webovou stránku –, na kterých se prodávaly fotografie s věnováním, obrazy, kresby nebo vlastní texty či básně.

Ale reportáž se netýkala jen velkých hvězd. Všichni věžňové udržovali kontakty. Vězeňská korespondence, to byl svět sám pro sebe. Sféra výměny, organizovaná nejčastěji specializovanými charitativními společnostmi. Ve Francii to byly „Bouvetova pošta“, „Genepi“ či „Přátelství bez tváře“. Kolovaly tak

tisíce dopisů. Organizace vždycky dobrovolníkům radily, aby používali pseudonymy a aby komunikovali přes adresu sociálky. Existovala také spousta inzerátů v novinách. Týdeník *L'Itinérant* publikoval žádosti vězňů, hledajících ženu, se kterou by si chtěli dopisovat, družku nebo spřízněnou duši.

Spřízněná duše.

To bylo téma, které Marka zajímalo. Vztahy navázané díky této korespondenci se nedaly spočítat. Dvě čísla shrnovala situaci: devadesát procent pisatelů z vězení byli muži, osmdesát procent pisatelů zvenčí byly ženy. Velmi rychle se v dopisech objevovala milostná vyznání – a vztah měl někdy i šťastný konec: Svatbu po propuštění z vězení, nebo dokonce ve vězení.

Byla v tom láska.

Byl v tom taky sex.

Ženy píší vězňům musely počítat s tím, že se v korespondenci vězňů objeví dříve či později explicitní nebo skryté sexuální narážky a popisy sexuálních fantazií. V tomto posledním případě se duchovní stav měnil ve fyzický.

Marc pokračoval v četbě s myslí rozpálenou do běla. Vzpomněl si, že novinář v této oblasti přišel na několik zvrátů. Vězňové jsou snadná kořist. Jsou to tvrdí kriminálníci, kteří nedůvěřují nikomu, a zároveň muži nemocní touhou a osamělostí.

Našel příběhy. Ve Francii jedna žena „rozpálila“ jednoho vězně svými smyslnými dopisy. Vězeňské administrativě tato pornografie neušla a zjistila, že žena je ve skutečnosti vdaná. Psala dopisy se svým manželem a oba zvrhlíci se vzrušovali četbou odpovědí...